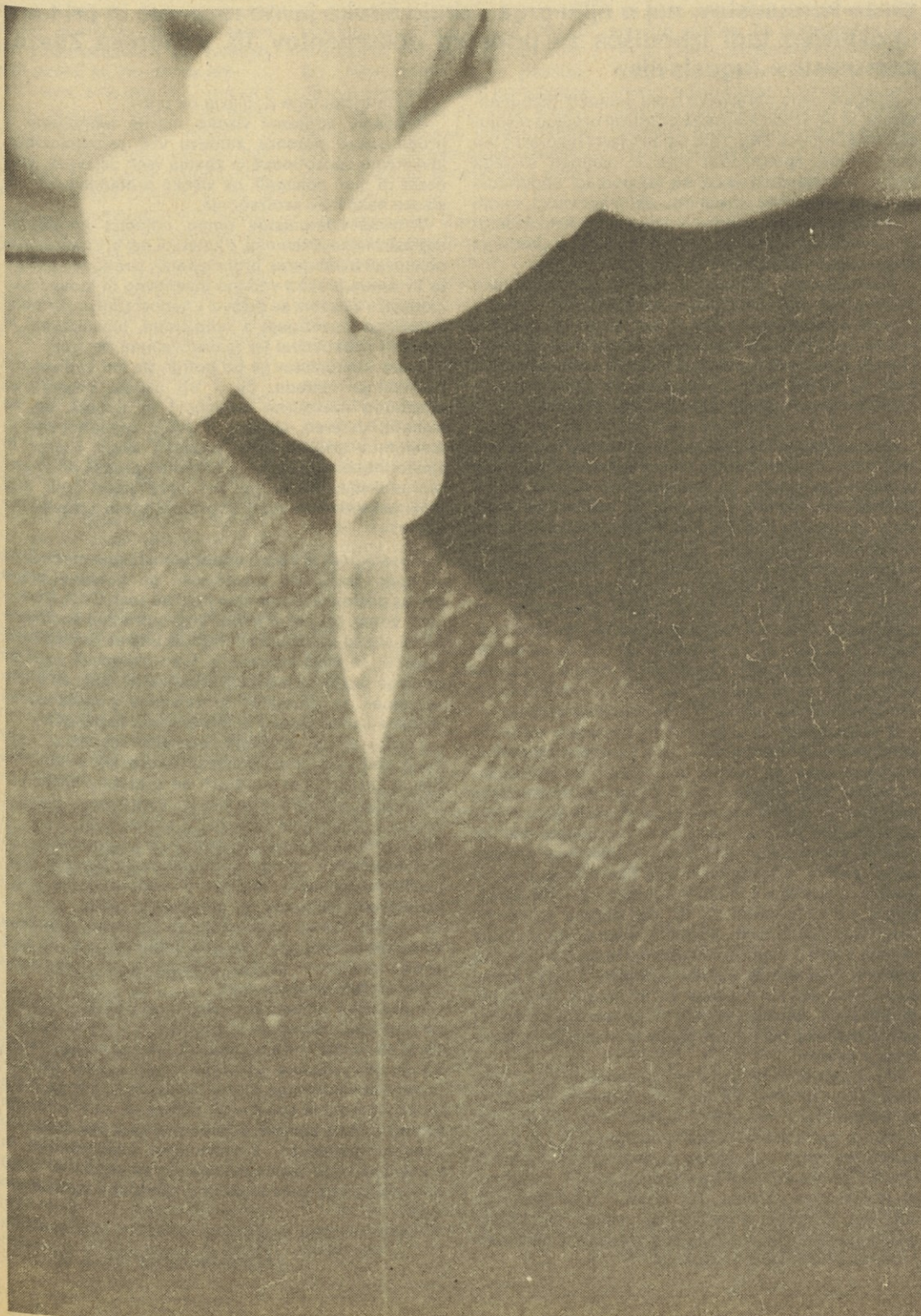

Iskra

2

Med vlečenjem se preform stanjša v vlakno, debelo okrog desetinke mm. Na sliki je ostanek preforma z vlaknom, ki ga po končanem vlečenju vzamemo iz peči.

Izziv laserske tehnologije

Kaj je za današnje pojme »fantastično«, smrtonosno orožje ali osnovni gradnik hitrejšega tehnološkega napredka? Kadar govorimo o laserjih se nam to vprašanje že vsiljuje.

V fantastiki smo laserje srečevali predvsem kot smrtonosna orožja in s prenosom medsebojnega tekmovanja velesil v vesolje postajajo ta laserska orožja iz fantastike vse bolj resničnost.

Toda ob tem je razvoj laserske tehnike že dosegel tisto stopnjo, ko lahko vidimo kako postaja laser vse pomembnejši gradnik razvoja človeške civilizacije. Laserski impulzi so npr. že hitri in natančni prenašalci informacij, računalniško vodeni laserski obdelovalni stroji postajajo ekonomsko upravičeni, laserske nože srečujemo v kirurgiji, tu so laserski daljnomeri razni senzorji za zaznavanje zvoka, temperature, tlaka, pospeškov itd. so prav tako na osnovi laserskega žarka. Preveč je možnosti uporabe laserja, da bi jih lahko tu našteali. Za nas je bolj zanimivo, da je naša DO Center za elektrooptiko že osvojila precej znanja, ki ji omogoča izgradnjo ali razvoj laserjev za dobršen del možnih uporab. Manj razveseljivo pa je, da jugoslovanska industrija, predvsem na področju finomehanike, še ni na ravni, ko bi lahko gradila dovolj sodobne sisteme v katere bi laserje vgrajevala. Vendar v DO CEO pravijo, da ne nameravajo čakati na to, kdaj se bo ostala jugoslovanska industrija usposobila za tovrstne podvige. Svoje cilje so si zastavili na osnovi realnih možnosti in ti so zanimivi tako v razvojno-raziskovalnem smislu kot zaradi obetavne tržne uspešnosti.

Boris Čerin

Inovativnost je bistvo opiranja na lastne moči

Kot je znano, bo letošnje leto v znamenju kongresov, med katerimi bodo vsekakor najpomembnejši kongresi partij v republikah in pokrajinah ter 13. kongres ZK Jugoslavije. Priprave na kongrese so v polnem teku in tako je CK ZKS na svoji 18. seji 23. decembra lani sprejel osnutek resolucije 10. kongresa ZKS ter osnutek sprememb in dopolnitev statuta ZKS. Ob tem je centralni komite pozval komuniste, posebej pa organizacije in vodstva zveze komunistov, naj o njih organizirajo široko javno razpravo in pri tem upoštevajo tudi izhodišča za pripravo dokumentov 13. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije.

S široko javno obravnavo o teh osnutkih dokumentov naj bi do srede februarja pripravili predlog resolucije 10. kongresa ZKS, zato naj bi v javni razpravi o teh dokumentih spregovorili tudi o nalogah svojega okolja ter vse družbe in na tej podlagi spodbudili družbeno-politično in samoupravno aktivnost, hkrati pa naj bi s pripombami ustvarjalno in kritično sodelovali pri dokončnem oblikovanju resolucije in predloga sprememb in dopolnitev statuta ZKS.

V tem smislu se tudi v našem glasilu nekako vključujemo v to razpravo tako, da bomo skušali v povzetku predstaviti zlasti drugo poglavje osnutka resolucije, ki govori o nalogah komunistov v materialnem, znanstveno-tehnološkem in kulturnem razvoju, ki najbolj zadeva prav Iskro in njene delavce. Tako je v tem poglavju med drugim zapisano:

»Komunisti se zavedamo, da so obstoj, stabilnost, svoboden in samostojen razvoj naše samoupravne socialistične družbe in enakopravno vključevanje v mednarodno delitev dela usodno odvisni od tega, kako učinkovito bomo v naš celotni družbeni razvoj vključevali in v njem razvijali dosežke sodobne znanstvenotehnološke revolucije. Ključna prvina razvojne strategije ZK bo zato vesplošno revolucioniranje naše družbe s sproščanjem delovne ustvarjalnosti in prebojem celotnega družbenega proizvodnega procesa in upravljanja na raven sodobne znanosti, tehnologije, organizacije dela in informatike, kajti le na tej podlagi bodo lahko polneje zaživele vse prednosti socialistične samoupravne družbe.

S pospešenim in učinkovitim uvajanjem sistemov elektronike in informatike, proizvodne kibernetike, biotehnologije in novih materialov bomo lahko uresničili cilje dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije, izšli iz sedanje ekonomske krize, pri tem pa zmanjšali svoje zaostajanje za razvojem v svetu in dosegli kakovostno višjo stopnjo celotnega družbenega razvoja. Spoznanje o tem bomo komunisti še globlje ukoreninili v družbeno zavest v celotni državi, hkrati pa se bojevali za to, da skupno izpeljemo konkretne ekonomske, politične, kadrovske in druge ukrepe v prid inovativnemu gibanju in iznajditelstvu v sleherni organizaciji združenega dela, krepitvi znanstveno-raziskovalnih razvojnih in drugih strokovnih dejavnosti v združenem delu ter povečanju družbene produktivnosti dela in družbene inovacijske sposobnosti v celoti.«

V nadaljevanju te točke je zapisano, da bo le tako možna pot do vrhunske kakovosti izdelkov, s katerimi se bomo lahko uveljavili v mednarodni menjavi, pri čemer je treba vse te dosežke vpeljati tudi v procese samoupravnega delovanja temeljnega razrednega nosilca socialističnega samoupravljanja — sodobnega delavskega razreda, kot novega zgodovinskega subjekta, ki združuje delo in upravljanje na podlagi družbene lastnine proizvodnih sredstev v celotnem procesu družbene reprodukcije.

Druga točka tega poglavja pa pravi:

»Uvajanje sodobne visoko razvite tehnologije v produkcijske porcese zahteva več samoiniciative, inventivne sposobnosti in znanja vseh delavcev, brez česar ni moč dosežati, ne visoke produktivnosti, ne visoke kakovosti proizvodnje.

V zvezi komunistov bomo odločno spodbudili najrazličnejše aktivnosti, s katerimi naj bi v naši družbi oblikovali usmerjeno, organizirano, strokovno podprto in samoupravno vodeno inventivno in inovacijsko gibanje, v katerem se delavci v neposredni proizvodnji množično povezujejo s tehničnimi, inženirskimi in drugimi strokovnimi ter raziskovalnimi delavci.

Zveza komunistov se bo potrjevala kot vodilna sila delavskega razreda, če ji bo uspelo organizirati množično inovativno dejavnost in doseči, da bo sleherni delavec, skladno s svojo sposobnostjo in mestom v proizvodnem procesu svoje znanje in sposobnosti uporabljal za nemoten proces družbene reprodukcije, hkrati pa kot upravljalca čutil tudi dolžnost, nenehno inovirati proizvodne in upravljalске procese.

Inovativnost je bistvo opiranja na lastne moči. Zato si bodo komunisti prizadevali, da postane trajna prvina poslovne in razvojne politike vseh OZD. Komunisti bomo skupaj z vsemi organiziranimi socialističnimi silami spodbujali razvijanje inovacijske kulture, posebej še med mladino in tako oblikovali najširše podlage družbeni inovacijski usmeritvi. Zato se bomo zavzemali za okrepitev in zvečanje popularizacije delovne ustvarjalnosti in inovacijskih uspehov.«

Tretja točka drugega poglavja osnutka nato podrobneje govori o vprašanih kadrovske politike na tem področju, kjer bo zlasti še potrebno dosledno uveljavljati sprejete kriterije za kadrovanje, zlasti z vidika ugotavljanja znanja, učinkovitega dela in odgovornosti za rezultate dela. Tu je pomembno zlasti še zavzemanje: »zveze komunistov za izredno intenzivno dopolnilno strokovno usposabljanje vseh zaposlenih delavcev v združenem delu, zlasti z namenom, da se usposobijo za uporabo dosežkov sodobnih tehnologij. Vztrajali bomo pri tem, da se s široko akcijo v družbi odpravi tako imenovano računalniško nepismenost.

Kadrovske sestavo zaposlenih bo potrebno bistveno izboljšati: razvojno-tehnološkega napredovanja v združenem delu ne sme zavirati, temveč omogočati in spodbujati uvajanje sodobnih tehnologij ter samoupravno obvladovanje reprodukcijskih procesov. Zato bomo komunisti spodbudili aktivnosti za izboljšanje kvalifikacijske sestave s pridobivanjem visoko usposobljenih delavcev, z zvečanjem štipendiranja in podiplomskega usposabljanja ter za to, da se temu namenu ustrezajoče funkcije organizira v združenem delu.«

Posebna točka tega poglavja, četrta, je posvečena

(Nadaljevanje na 4. strani)

10. KONGRES ZKS

Centralni
komite
Zveze
komunistov
Slovenije

Pogovor z direktorjem Gorenjskega sejma Francem Ekarjem

Dan Iskre — dan borca letos na Gorenjskem sejmu

Gorenjski sejem pomeni pravzaprav za vse, ki so kakorkoli povezani s poslovnim in gospodarskim življenjem Gorenjske, pojem. Kako pa se je zasnova tako uspešne organizacije poslovno-prireditvenega centra kot je Gorenjski sejem pravzaprav porodila v obliki, v kakršni je danes, nam je povedal direktor sejma Franc Ekar, ki smo ga zaprosili za krajši zmenek.

»Kranjski sejem je imel pravzaprav že tradicijo. Kako se vam je vendar posrečilo klasični sejem tako prestrukturirati, oz. razširiti, da je postal to, kar danes je?«

»V bistvu smo leta 1977. začeli z idejno prenovo sejma. Do tedaj, seveda, nismo mogli govoriti o kakšni profesionalni zasnovi sejma. Zato smo začeli s kompletno zasnovo. Idejni projekt, ki ga je skupno s samoupravnim sporazumom podpisala večina delovnih organizacij naše regije, je pravzaprav predvideval izgradnjo večnamenskega objekta. V njem naj bi enakovredno dobile prostor športne dejavnosti (npr. drsališče olimpijskih dimenzij), prostor sam pa dopušča tudi organizacijo vseh drugih športnih disciplin, potreben je le dokup ustrezne opreme.

Drugi del pa je, seveda, sejemska gospodarska dejavnost, oz. sodobno razstavišče, ki naj bi skrbelo za organizacijo raznih razstavnih gospodarskih sejmov, kar naj bi hkrati pomenilo tudi pokrivanje izgub, ki jih imamo z drsališčem.«

»Kako je prišlo do takšnega sodobnega koncepta vaše organizacije?«

»Obliko takšnega sodelovanja med gospodarsko, športno in drugo dejavnostjo, smo prenesli iz tuje prakse in v primerjavi s podobnimi tujimi sejmi dosegli ustrezne ugodne rezultate.«

Dejavnosti Gorenjskega sejma poznajo ne le vsi Gorenjci, ampak tudi širše v našem gospodarskem in družbenem življenju. Kaj bi povedali o tem?

Reš je. O tem seveda najbolj spregovorijo številke. Vsekakor je dejstvo, da letno 120.000 obiskovalcev obišče sejemske prireditve, dovolj zgornjo že samo po sebi. Seveda k temu pripomore dejstvo, da smo preuredili prostore tako, da lahko organiziramo najrazličnejše poslovne, kulturne in druge prireditve, tudi mednarodnega značaja.

Torej ustvarjate tudi devizni iztržek?

Tudi. Imamo zanimivo zunanjetrgovinsko bilanco: namreč, na zaposlenega dosegamo skoraj 200 starih milijonov dinarjev deviznega priliva. Tudi k temu bistveno prispevajo posodobljeni prostori,

na novo pridobljenih 10.000 kvadratnih metrov pokritih delovnih površin, poleg tega pa tudi 100.000 kvadratnih metrov zunanjih površin. Nenazadnje pa k posodabljanju pripomore tudi nova hidrocentrala Mavčiče pa nova komunalna in meteorna infrastruktura (pa naj gre za telekomunikacijsko ali vodovodno instalacijsko infrastrukturo.)

In kaj pomeni Gorenjski sejem v slovenskem prostoru danes?

Možno je reči, da je v slovenskem prostoru gorenjski sejem kar ustrezen sejmski in poslovni subjekt. Na njegovo uveljavljenost v tem prostoru kaže med drugim tudi podatek, da direktor tega sejma opravlja hkrati funkcijo predsednika sekcije koordinacijskih odborov sejmov Slovenije. Poleg zaupanja strokovnjakov je to vsekakor tudi oblika priznanja, ki ga uživamo.

Gotovo pa je zanimivo poudariti še to, da imamo poleg razstavnih prostorov tudi gostinski obrat, ki služi seveda za potrebe osebja naših poslovnih partnerjev pa tudi drugim gostom. Opravljamo še špeditersko službo, oz. servis, ki odigra pri oblikovanju sejemskega programa pomembno vlogo. Tudi prostor za skladiščenje — običajno in carinsko — je potreben in zelo izkoriščen. Z vsem tem Gorenjski sejem nekako pomeni celovito zasnovo in je gibal vseh možnih dejavnikov gospodarskih, posredniških, športno rekreacijskih in tudi drugih potreb v regiji.

Tako torej poslušate danes. Kako pa je z obveznostmi iz preteklosti?

»Res se ukvarjamo tudi še s podedovanimi programi. Še vedno smo obdržali šest vrst sejmskih prireditev, izmed katerih je za Iskra posebej zanimiv t. im. gozdarsko-kmetijski sejem, kjer Iskra prodaja tako imenovane električne pastirje in druge pripomočke, uporabne v kmetijstvu in gozdarstvu. Omenil bi še sejem drobnega gospodarstva, na katerem je Iskra zastopana s širšo paleto ponudbe, tudi kooperantske, kjer preverja obstoječe kooperacije ter išče nove perspektive pa tudi substitute, ki jih je na tem področju seveda nemalo potrebno za normalno poslovanje.

Še najbolj pa je Iskra zastopana na sejmu sredstev in opreme za civilno zaščito. Ta prireditev je na kvaliteto in strokovno zelo visoki, lahko bi rekli svetovni ravni in je hkrati edina tovrstna prireditev pri nas. Na njej predstavljamo kar 90% izdelkov proizvodnje s tega področja v Jugoslaviji.

Kaj pa druge prireditve?

Še tri vrste rednih prireditev imamo — tradicionalni gorenjski sejem, ki je seveda predvsem komercialne narave pa sejem stanovajske opreme in pa širokopotrošni sejmi (npr. novoletni sejmi).

Ob sejmi velja povedati še to, da pomeni pomembno gospodarsko postavko tudi v ostalem življenju regije, saj to pomeni kar 90.000 nočitev, kar priča, da gre za širši promet in ga neposredno in posredno lahko štejemo v tisočih milijonih.

Svojo dejavnost pa seveda še naprej razvijate?

Seveda, pojavljajo se vedno nove oblike ponudbe. Ena takih je gotovo pomožni sejem smučarske rabljene opreme, ob njem smo npr. v letošnjem letu prodali kar za 9 starih milijard smučarskih dnevnik kart. To gotovo pomeni, da je gorenjski sejem v tem pogledu res polnokrven. Zato gotovo te oblike posredovanja ne gre podcenjevati, tudi v svetu ji dajejo vse več poudarka.

Iskra bo v okviru sejma odprla industrijsko trgovino Iskrinih artiklov. Seveda bo ta trgovina morala imeti nekatere ugodnosti pred drugimi trgovinami tako, kot je to za industrijske trgovine običajno. Zagotovo je to samo po sebi dobra naložba, saj se v okviru našega poslovanja zvrste na našem prireditvenem prostoru vse poslovodne strukture iz domovine pa tudi iz tujine in tako pomeni trgovina tu tudi svojevrstno predstavitev izdelkov neke proizvodnje.

Torej se s tem ne le vzpostavlja možnost medsebojnega informiranja, ampak tudi možnost dogovarjanja in informiranja.

Koliko prireditev planirate v prihodnje?

Vsekakor bo ena izmed osrednjih prireditev letošnjega leta Dan Iskra. Pomembno srečanje predsta-

Franc Ekar

vlja tudi srečanje rezervnih vojaških starešin Jugoslavije, zbor gorenjskih aktivistov ter ob 40-letnici jubileja tekstilne stavke v Kranju in vrsta manjših prireditev. Vsekakor sem prepričan, da ni lokacije v Sloveniji, kjer bi bilo poleg osnovnega programa še tolikšno število množičnih prireditev. Poleg tega bo udeležencev na Iskrini prireditvi vsaj 15.000, če ne dvajset tisoč, kar tudi pomeni lepo število.

In kaj lahko poveste ob načrtovanju Iskrinega dne?

Glede na izkušnje in prostorsko ureditev bi lahko dejal, da verjamemo, da bomo udeležencem zagotovili ugodne pogoje za prijeto preživetje tega dne, še posebej, ker imamo možnost v primeru slabega vremena udeležence povabiti pod streho in tam nadaljevati s proslavo. Jamstvo za to prepričanje so nam gotovo pretekle izkušnje, saj smo v preteklosti večkrat gostili po več kot 5000 gostov naenkrat in je vsaka taka prireditev (tudi zadnja Iskrina pred petimi leti) minila brez zapletov. Poleg tega pa ima naš razstaviščni prostor tudi izjemno ugodno lokacijo, saj je od železniške postaje oddaljen le pet minut in od avtobusne 10 minut peš hoje. Imamo pa v neposredni okolici tudi prostora za parkiranje 6000 osebnih avtomobilov in tisoč avtobusov.

Skratka, prepričan sem, da smo jubilejni dan Iskre in dan borca letos sposobni ustrezno organizirati in, da bodo Iskraši pri nas lepo preživeli svoj praznični dan.

mak

Uspel referendum

Delavci Iskre Commerce so se na referendumu odločili za razcepitev te delovne organizacije skupnega pomena na dve enoviti DO — Iskra Commerce in Iskra Servis.

Od 1. januarja ima Iskra dve novi enoviti delovni organizaciji in sicer Iskra Commerce in Iskra Servis, torej dejavnosti, ki sta bili doslej »pod skupno streho« — Iskra Commerce. Odločitev za ta korak so narekemale tako spremembe na domačem in tujem tržišču, kot tudi želja po bolj učinkovitem in bolj ekonomičnem delu.

V enoviti tržni organizaciji Iskra Commerce je zdaj, po uspelem referendumu, zaposlenih 1565 delavcev, v prav tako enoviti Iskri Servis pa 669. Dokler na sodišču ne bodo registrirali nove organiziranosti, bodo tržniki in serviserji delovali po »starem«, s 1. 4. 1986 pa predvidoma že po novem.

Na referendumu so se delavci IC odločali o več samoupravnih aktih, o Samoupravnem sporazumu o spremembah v organiziranju Delovne organizacije Iskra Commerce in ureditvi medsebojnih pravic in obveznosti pa so glasovali takole: od 1942 volilnih upravičencev se jih je referendumu udeležilo 1737, torej 89%. Za prenovo Iskre Commerce se jih je odločilo 1427, proti jih je bilo 280, neveljavnih glasovnic pa je bilo 29. Izid glasovanja po posameznih TOZD je bil precej različen: v Obmejnem gospodarskem sodelovanju je bil izid 100%, v Marketingu 84%, v Prodaji 80%, Servisu 76%, Zastopstvih 70% in Zunanjem trgu 60%.

LD

Nagrade in priznanja

Zadnje, slavnostno zasedanje delavskega sveta Iskre Commerce v iztekajočem letu je že po tradiciji razdeljeno na dva dela, lahko bi rekli delovnega in slavnostnega. Delegati so najprej razpravljali in sklepali o Gospodarskem načrtu IC v letu 1986 ter o poslovanju INO firm v lanskih prvih treh četrtletjih, med drugim pa so se seznanili tudi z izidom uspelega referenduma, na osnovi katerega sta nastali dve enoviti delovni organizaciji — Iskra Commerce in Iskra Servis. Zapis o tem referendumu objavljamo posebej.

Na slavnostnem delu zasedanja pa so najprej podelili nagrade in priznanja DO Iskra Commerce, zatem pa tudi priznanja jubilarom za 30, 20 in 10 letno delo v Iskri.

Za trajnejše ustvarjalno delo in dosežke v razvoju trajnega pomena, ki so prispevali k uresničevanju in napredovanju položaja DO Iskra Commerce na področju trženja, družbeno-ekonomskem utrjevanju DO IC in razvoju delavskega samoupravljanja ter uveljavljanja in utrjevanja družbeno-političnih dejavnosti v DO Iskra Commerce, so nagrade Iskre Commerce prejeli **Branko Dragonja**, komercialist v TOZD Servis, **Jože Cvar**, direktor TOZD Marketing in **Bogdan Vukosavljevič**, strokovni sodelavec v vodstvu TOZD Zunanji trg.

Priznanja DO Iskra Commerce za dolgoletno marljivo delo v delovni organizaciji, oz. enkratne dosežke na vseh področjih, ki vidneje prispevajo k poslovanju, uspehu in ugledu DO Iskra Commerce so prejeli **Krunoslav Kolak**, vodja industrijske prodajalne v Osijeku, **Vera Hiti**, vodja obračuna IP Ljubljana, **Franc Pediček**, poslovodja prodajalne v Mariboru, **Božo Nadižar**, vodja nabave v Maloprodaji, TOZD Prodaja, **Milan Pantelič**, vodja Tehničnega servisnega obrata

Reka, **Franc Kaučič**, servisni tehnik v CTSO Ljubljana, **Aleksander Puletič**, trgovski potnik v Filiali Beograd, **Radivoje Tomić**, komercialist v Filiali Beograd, **Daniilo Dolinar**, direktor uvozne dejavnosti in **Dragica Murovec**, tajnica v TOZD Zastopstva.

Ob tej priložnosti je Iskra Commerce podelila tudi priznanja svojim poslovnim partnerjem in sicer: za trajnejše poslovno sodelovanje, ali enkratne dosežke, ki so prispevali k uspehu, ugledu in poslovne rezultatu Iskre Commerce. Ta priznanja so prejeli direktor PTT Tuzla **Rifat Karić** za visoko stopnjo sodelovanja z Iskra Commerce, oz. filialo v Tuzlo in DO Telematika, firma **UNITRA** iz Varšave za uspehe na področju višjih oblik sodelovanja na tržišču LR Poljske, **MAŠPRIBORINTORG** iz Sovjetske zveze za dosedanja uspešno sodelovanje in **GIU GKES** iz Moskve za vzorno in uspešno sodelovanje.

Bogat je bil tudi seznam jubilarov dela. Predsednica delavskega sveta Iskra Commerce **Jožica Petrič** in direktor Iskre Commerce **Janez Vipotnik** sta priznanja podelila naslednjim jubilarom:

Iz DS skupnih služb je **Stane Brezar** zaposlen v Iskri že 30

let, po 20 let pa **Edita Luckmann** in **Marija Tušar**. Desetletniki so: **Janez Vipotnik**, **Evelinda Valdes Grosman**, **Štefanija Verhovc**, **Jožica Prapotnik**, **Karolina Bolta**, **Anica Bremec**, **Marija Buhinjak**, **Milena Štepan**, **Marija Jug**, **Vesna Končan**, **Nevenka Markovič**, **Jadranka Matoh**, **Božidar Mole**, **Jarmila Povh**, **Dušica Rihar**, **Mariza Rudolf**, **Djevad Kerić**, **Janja Križnar**, **Grozdana Mekinc** in **Andrej Rotar**.

Jubilanti iz TOZD Servis so bili tile:

Trideset let so v Iskri zaposleni že **Stanislav Lokar**, **Štefan Strgar** in **Stanislava Buh**, 20-letniki so **Stanislav Horvat**, **Vera Rojc**, **Vinko Zorman**, **Janez Mihelič**, **Franc Rotar**, **Niko Lavrenčič** in **Peter Klemenc**, 10-letniki pa so **Lidija Peklaj**, **Saša Bamburač**, **Martin Pečovnik**, **Boris Modič**, **Boris Stivičević**, **Emilija Kromar**, **Anton Sosič**, **Roman Bahar** in **Vlado Gorjup**.

Temeljna organizacija Prodaja je imela lani le dva jubilara — **Ana Podržaj** je v Iskri že tri desetletja, eno desetletje pa **Janez Koren**.

Iz Marketinga je **Ludvik Kuhar** že 20 let v Iskri, po 10 let pa **Ljudmila Seliškar**, **Zvonka Maier**, **Branko Volk**, **Dušan Benko**, **Branko Pangršič**, **Emilija Vrabar** in **Marko Mirtič**.

V Zastopstvih so imeli 4 jubilarante — **Marjan Cankar** je v Iskri že 20 let, po 10 let pa **Milica Štamberger**, **Mitja Marn** in **Slavica Zibelnik**.

Najdaljši seznam jubilarov v letu 1985 je bil, razumljivo, iz zunanje-trgovinske temeljne organizacije. **Janez Žepič** in **Alojz Rakovec** sta, kot je dejal eden izmed njih, že Iskrin inventar in sta torej v Iskri že tri desetletja, po dve desetletji so **Anka Sodec**, **Stanislav Žorž**, **Asim Perviz**, **Ivanka Rozman** in **Franjo Žurman**.

10-letni jubilej pa so slavili **Barbara Hočevar**, **Ivan Lisjak**, **Milan Krajnovič**, **Janez Lukan**, **Metka Cener Lumar**, **Jana Podbevšek**, **Erika Šuhel**, **Vasja Pregelj**, **Barbara Humer**, **Senja Bernik**, **Marija Ana Eržen**, **Danica Grošelj**, **Vojka Šegula**, **Mija Skvarč**, **Ivanka Dovjak**, **Tina Ivančič**, **Milena Ižanc**, **Milanka Kalizan**, **Irena Mencinger**, **Tatjana Rehar**, **Tatjana Žolnir**, **Andrej Polenc** in **Marko Rojc**.

Tudi v imenu našega tednika iskrene čestitke vsem nagrajencem in jubilarom.

LD

Nagrajenci Iskre Commerce v letu 1985

V Iskri so že 3 desetletja

V Iskri so 2 desetletja

Največ je bilo seveda jubilarov, ki so v Iskri zaposleni 10 let

vprašanjem varstva okolja, ki je neposredno povezano s tehnologijo in njenim nadaljnjim razvojem.

»Varstvo okolja je splošna družbena naloga,« je zapisano v tej točki »in odgovornost vsakogar in vseh. Naš cilj je, da odpravimo posledice škodljivih posegov v okolje iz preteklosti in, da pri uresničevanju načrtov razvoja delujemo tako, da bomo okolje izboljševali tudi zaradi odgovornosti do prihodnjih generacij. Za uresničevanje te usmeritve so odgovorni delavci in občani povsod, kjer živijo in delajo.

Varstvo zemljišč, vode, zraka in gozdov ter kakovost celotnega okolja so temelj višje kakovosti življenja in so v socialistični samoupravni družbi pravica in dolžnost vsakega posameznika in vseh organiziranih družbenih dejavnikov. Zato so sestavni del celotnega procesa družbene reprodukcije. Pospeševali bomo sanacijo preteklih škodljivih posegov v okolje, uvajali

čiste tehnologije in odločno terjali, da postane varstvo okolja trajni sestavni del razvojnih in naložbenih kriterijev za ugotavljanje družbene smotnosti posameznih razvojnih usmeritev. Ne bomo dovoljevali njihovega podcenjevanja in zanemarjanja ohranjanja ekološkega ravnotežja. Zato bomo za uresničitev tega namena podpirali uporabo ekonomske prisile. V splošna družbena prizadevanja za varstvo okolja se morajo poleg delavcev v vseh organizacijah združenega dela in občanov v krajevnih skupnostih še zlasti aktivno vključevati znanstveno-raziskovalna dejavnost, šolstvo in organi družbenopolitičnih skupnosti.

Zavzemali se bomo za to, da bo družbena aktivnost za varstvo in izboljšanje okolja dosledno potekala in, da se jo bo usklajevalo znotraj socialistične zveze delovnega ljudstva.

D. Ž.

Izvozne rezultate in obračanje zalog smo vezali na mesečne akontacije osebnih dohodkov

Izteklo se je zadnje leto tekočega srednjeročnega obdobja. V tem obdobju je bilo povečanje konvertibilnega izvoza, oz. deviznega priliva eden izmed ključnih ciljev družbenoekonomskega razvoja SRS. Delavci DO Iskra AVTOMATIKA smo si z letnim planom v letu 1985 naložili ofenzivno izvozno politiko, ki je pogojena z nujnostjo pridobivanja deviznih sredstev za uvoz repromateriala in opreme, kakor tudi z olajšavami pri ustreznih davkih in prispevkih.

V preteklih letih so imeli izvozniki nekaj ugodnosti pri povečanju osebnih dohodkov. Branžni sporazum elektrokovinske industrije o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke in skupno porabo izvoznikov posebej ne stimulira, zato smo se v Avtomatiki dogovorili, da bomo izvoznike na konvertibilno področje stimulirali prek osebnih dohodkov.

V področju za ekonomiko in plan v DSSZ smo na pobudo poslovodnega odbora izdelali metodologijo za stimulacijo konvertibilnega izvoza na osnovi dveh kriterijev: doseganje mesečnega plana konvertibilnega izvoza in kumulativnega doseganja dinamičnega plana konvertibilnega izvoza.

Izvozniku na konvertibilno področje pripada izvozna stimulacija v primeru, da TOZD izpolni mesečni dinamični plan konvertibilnega izvoza. Višina stimulacije je odvisna od planiranega deleža konvertibilnega izvoza TOZD v skupni prodaji temeljne organizacije.

Temeljna organizacija je upravičena do izvozne stimulacije tudi če preseže dinamični plan konvertibilnega izvoza in sicer za vsakih 10% preseganja dinamičnega plana izvoza se ji prizna 1% povečanja osnove VED.

Do izvozne stimulacije po obeh kriterijih so upravičene tudi temeljne organizacije, ki realizirajo konvertibilni izvoz, nimajo pa načrtovanega in tudi TOZD skupnega pomena, saj le-te tudi posredno prispevajo k izvozni realizaciji.

Izvozna stimulacija se obračunava mesečno v odstotku na osnovno VED, ki jo določijo kolegi direktorjev TOZD in vodja DSSZ. Izvozno stimulacijo smo začeli obračunavati junija preteklo leto, učinki le-te so se že pokazali v nekaterih temeljnih organizacijah po nekaj mesecih, saj si temeljne organizacije izredno prizadevajo za izvozne rezultate. Ocenjujemo, da bo planirani izvoz na konvertibilno področje realiziran 80%, kar je izredno ugodno glede na realizacijo letne obveznosti, ki je bila izpolnjena v prvem trimesečju 1985 le z 11,5%, v drugem z 31,1% in v tretjem s 52,2%.

Iz preglednice je razvidna višina obračunane izvozne stimulacije po temeljnih organizacijah, ki je rezultat preseganja mesečnega in kumulativnega dinamičnega plana konvertibilnega izvoza in kaže, da se izboljšuje.

V septembru smo pripravili v področju za ekonomiko in plan še dodaten predlog za diferenciacijo mesečne VED, na osnovi koeficienta obračanja zalog.

Znano nam je, da predstavljajo zaloge v Avtomatiki znaten delež obratnih sredstev, kar se odraža na likvidnosti delovne organizacije, oz. na višini plačanih obresti za kredite za obratna sredstva.

Na omenjeno stimulacijo ne vpliva samo višina zalog, ampak tudi njihovo obračanje v povezavi s prodajo našega proizvodnega programa.

Izboljšanje likvidnosti dosežejo temeljne organizacije lahko s povečevanjem prodaje, oz. z zniževanjem zalog. Npori za izboljšanje likvidnosti TOZD so različni, odvisni so od absolutne višine zalog, ki je delno pogojena s

tehnologijo dela in vrednostjo prodaje.

Navedeno spoznanje se upošteva pri določitvi vplivnosti koeficienta obračanja zalog na mesečno vrednost enote dela (VED), ki predstavlja mesečno odstotno povečanje, oz. znižanje osnove (VED).

Četrletno, oz. letno, ob periodičnih in zaključnem računu ugotavljamo dopustno maso sredstev za osebne dohodke, za DO kot bilančno enoto.

Izhajajoč iz mase izračunamo dopustno rast primerljive VED, ki jo po temeljnih organizacijah uravnavamo glede na dosežene poslovne rezultate temeljnih organizacij. Kot kazalec rezultata gospodarjenja upoštevamo akumulativnost dohodka TOZD in njeno odstopanje od akumulativnosti DO.

Kajti brez povečanja akumulacije se osebni dohodki ne morejo povečati.

Pri primerjavi realizirane povprečne primerljive VED in dopustne je smiselno izločiti izvozno stimulacijo in korekcijo mesečne osnove VED na osnovi koeficienta obračanja zalog, kajti le na ta način bo osnovni namen diferenciacije VED po temeljnih organizacijah na osnovi obeh kriterijev smiseln.

Ugotavljamo, da je zgoraj opisana metodologija vplivnosti konvertibilnega izvoza na višino mesečne VED (ki se obračunava že od maja 1985 dalje), naletela na ugoden odziv pri delavcih, ki so pripravljene vlagati dodatne delovne napore za realizacijo doseganja in celo preseganja načrtovanih izvoznih obveznosti.

Pričakujemo, da bo vplivnost obračanja zalog na višino mesečne VED (ki se bo začela obračunavati z decembrom 1985 leta) naletela na prav tako pozitiven odziv pri delavcih, kot »izvozna stimulacija«, kajti na ta način bomo znatno izboljšali našo finančno stimulacijo ter poslovne rezultate.

SONJA BATISTIČ

TOZD	junij	julij	avgust	september	oktober	v %
TELA	2			2	1	
Naprave za energetiko	2	6	7	10		
Releji				3		
TENEL		3		3		
AVN					5	
Sistemi	14		7	8	11	
SKUPAJ:	18	9	14	31	17	

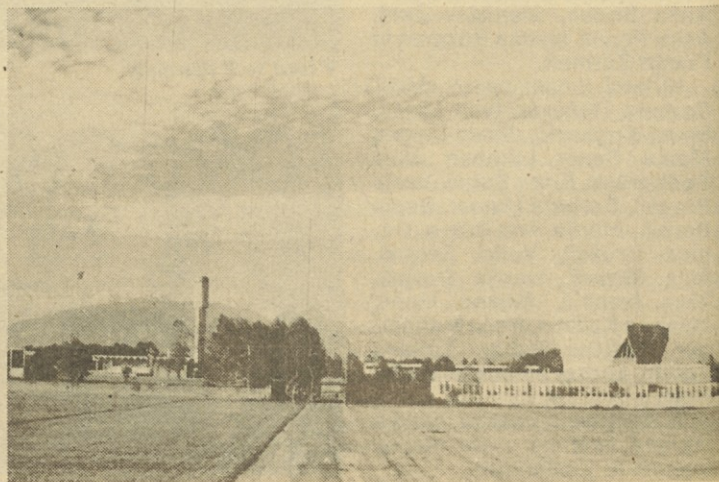
Seminar industrijske energetike

Na osnovi dogovora o sodelovanju med Iskro AVTOMATIKO in INSTITUTOM JOŽEF STEFAN na področju industrijske energetike je IJS organiziral izobraževalni seminar za naše sodelavce. Prvi del seminarja, na katerem so se Iskraši detaljno seznanili s sistemom SIK in mini SIK je uspešno potekal v času od 6. 1. do 10. 1. 1986 v prostorih Reaktorskega Centra. Z naše strani so se seminarja udeležili Tomo Bosankić — filijala IC Tuzla, Mladen Branković — filijala IC Beograd in Marko Pirc — Iskra Avtomatika, TOZD Trženje.

Zanimanje za industrijsko energetiko (ekonomična poraba električne energije) je tako v svetu, kot tudi v domovini vedno večje, saj so prihranki zelo veliki in se sistemi lahko izplačajo že v nekaj mesecih. Zato Iskra AVTOMATIKA — Področje za avtomatizacijo v energetiki intenzivno dela na dopolnitvi

svojege programa s sistemi z industrijsko energetiko — konkretno SIK in mini SIK — sistemi za izravnavo energetskih konic, ki jih uspešno izdeluje IJS že nekaj let.

TOMAŽ TURLAN

***Pred nami
je vse bolj razvejana
uporaba laserjev***

Pred nami je vse bolj razvejana uporaba laserjev

leto 1986 je prav razvoj Nd—YAG laserja v kirurške namene.

Tretjo poteka začetna proizvodnja impulznih Nd—YAG laserjev, namenjenih očesni mikrokirurgiji, utreznih za vgradnjo v tako imenovane špranske svetilke. Razvili smo 2 vrsti teh laserjev, ki sta obe namenjeni ameriškem tržiču. Dva proizvajalca medicinske opreme na zahodnem tržišču jih bosta vgrajevala v svoje sisteme. Želel bi poudariti, da so tovrstni laserji izšli tehnološko iz programa laserjev za daljinomere.

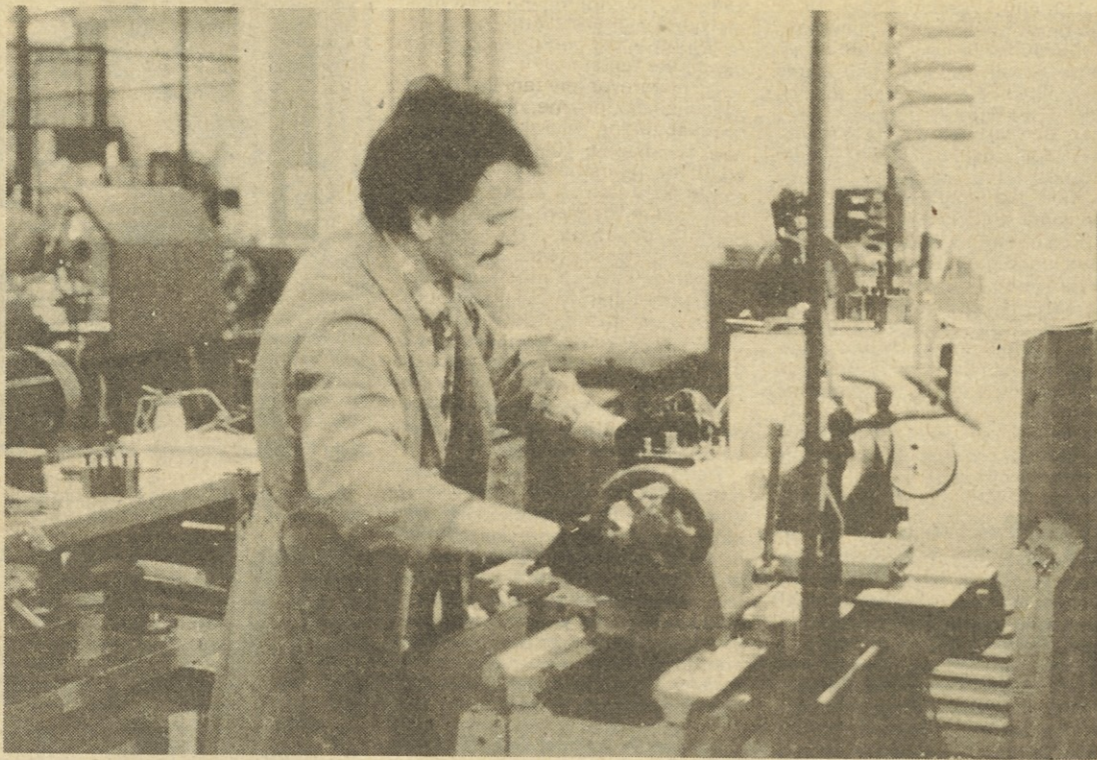
Med plinskimi laserji sta najpomembnejša CO₂ in He-Ne laser. He-Ne laser ima majhno moč in značilno rdečo barvo laserske svetlobe. Ustreza kot učni pripomoček v svetu ga najpogosteje uporabljajo v tiskalnikih in čitalcih kode različnih proizvodov. DO CEO ima v proizvodnji 2 aparaturi na osnovi tega laserja in sicer prva omogoča določanje optimalnega reza hloda v lesni industriji, druga pa je namenjena laserski akupunkturi. V razvoju je tudi naprava za dajanje referenčnih linij pri kopanju tunelov, imenovan laserski nivelir. Kupci pa se precej zanimajo za laserski vizir, napravo na osnovi He-Ne laserja, ki montiran na puško omogoča natančno viziranje.

Pomembnejše področje v katerem se vlaga precej sredstev in na katerem imamo močnejšo skupino strokovnjakov, so plinski CO₂ laserji z močjo 600 W in več, ki so uporabni za rezanje različnih materialov. V letošnjem letu nameravamo narediti 6 sistemov jakosti 600 W, nekaj tudi za kitajskega kupca. Z njimi je moč rezati 4 mm debelo ploščo iz jekla s hitrostjo 1,2 m na minuto, pleksi steklo debeline 10 mm s hitrostjo 3 m na minuto, 2 mm debelo usnje 15 m na minuto, ali 2 mm debelo kamnito ploščo s hitrostjo 2 m na minuto.

En tak sistem je kupila delovna organizacija Ivo Lola Ribar iz Beograda.

Tretja veja naših razvojnih usmeritev so detektorji razdalj, kar je za zdaj povsem vojaško področje, ki posega v letalstvo in raketno tehniko.

Kakšne so vaše možnosti sodelovanja in povezovanja z Iskrinimi in drugimi delovnimi organizacijami?

Ivan Pecman v proizvodnji mehanskih delov

Boris Vedlin: »Laser je uporaben šele tedaj, ko ga kompletiramo v sistem. Zato si prizadevamo najti bodisi kupca, ki bo naše laserje vgrajeval v svoje sisteme, ali partnerje, s katerimi bi skupno razvijali tovrstne sisteme. Tudi znotraj Iskre smo dobili nekaj ponudb za skupno osvajanje določenih projektov. Ena pobuda je prišla iz Iskre Delte za laserski tiskalnik, kar pa zaradi izredno zahtevnih finomehanskih del predstavlja za nas pretežko nalogo. Nimamo namreč dovolj izkušenj v finomehaniki, da bi začeli osvajati ta projekt.

Druga želja je prišla iz Iskre Mikroelektronike, da bi na osnovi našega laserja izdelali napravo za označevanje njihovih rezin.

Najdlje smo prišli z Iskró Upori Sentjerne, kjer smo integrirali naš laser v njihov podajalni in računalniški sistem za natančno justiranje uporov — lasersko spiralizacijo. Ta

sistem bomo poskušali v prihodnje tudi tržiti.

Na področju plinskih laserjev imamo enak pristop. Pridobiti želimo zunanega partnerja, ki bi bil pripravljen vgraditi naš laser v svoj sistem za pozicioniranje.

Prvi večji uspeh je bil dosežen, ko je INDA iz Labina razvila XY mizo za pozicioniranje. Tu bo potrebno še nadaljevati začeto delo. Bodisi v 3-dimenzionalno pozicioniranje obdelovalnega predmeta, ali v 3-dimenzionalno premikanje laserja (robot). Razvoj na tem področju tudi vse bolj uporablja računalniško podporo, za kar so v Jugoslaviji že dovolj usposobljeni proizvajalci računalniške opreme. Kot rečeno pa je na tem področju v Jugoslaviji še najšibkejši člen prav v izdelavi natančnih finomehanskih sistemov.

Temeljne raziskave so najbrž nujne?

Boris Vedlin: »Delamo tudi na razvoju novih laserskih izvorov. Ti nam bodo v bodoče omogočili osvajanje tržno zanimivih izdelkov, bazični del raziskav pa usmerjamo v novi tehnološki center Slovenije, ki ga ustanovljamo pod okriljem Inštituta Jožef Stefan. V laboratoriju za optično spektroskopijo in lasersko tehniko tehnološkega centra bomo nadaljevali z za nas zanimivimi osnovnimi in aplikacijskimi raziskavami.«

Kaj pričakujete od tega laboratorija?

Boris Vedlin: »Predvsem, da bi imeli dodatno možnost analize novih laserskih izvorov, za kar moramo zagotoviti zelo drago spektroskopsko opremo. V ta namen smo že združili moči z nekaterimi partnerji. Spektroskopska oprema bo na voljo v tem tehnološkem centru, pri čemer velja omeniti, da bo za njeno uporabo nujno imeti zelo visoko strokovno usposobljene kadre.

Nobene dileme ni o tem, da bo razvoj še vedno v naši DO, ker zahteva inženirsko, sistemsko, tehnološko znanje in ustrezno opremo, bazične raziskave bodo v okviru tehnološkega centra, aplikativne raziskave pa bodo deloma pri nas, delno v tehnološkem centru.

Kam so še usmerjena vaša razvojna predvidevanja?

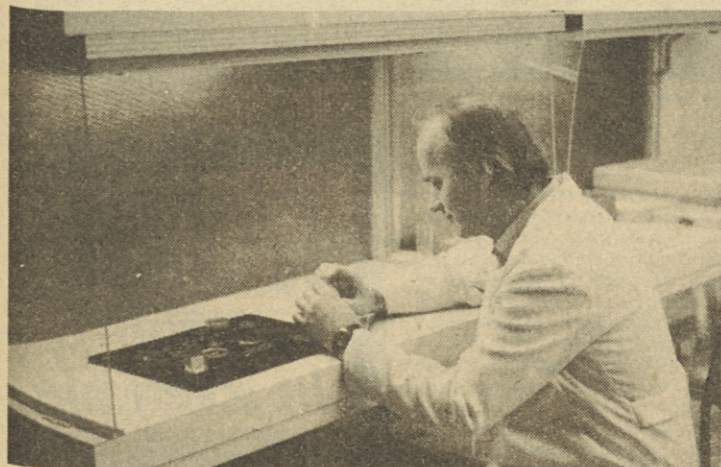
Predvsem v tehnološke dodelave in izpopolnitve tistih laserskih izvorov, ki smo jih razvili. To je osnovna dejavnost. Zagotoviti moramo večje stabilnosti laserjev. Večjo zanesljivost v daljšem obdobju. Boljše mehanske rešitve, boljše in sodobnejše elektroniko, možnost računalniškega krmiljenja laserja in tudi laserje večjih moči.

Tu je pa še vrsta drugega dela, ki stoji pred nami. Pot od delujočega

materialov za napajanje, do napajanja najrazličnejših slojev za optične komponente in kontrole kvalitete teh slojev.

Z napajanjem tankih slojev na leče, zrcala, prizme, dosežemo, da se, ali manj svetlobe odbije, ali skoraj vsa svetloba odbije od optične površine (antirefleksni in refleksi sloji). S posebnimi kombinacijami debelin in vrste slojev lahko dosežemo, da določena optika prepušča le del svetlobnega spektra (filtri). Za substrate običajno uporabljamo različna optična stekla, ki jih prej obdelajo v naši optični delavnici, znamo pa napraviti tudi na zahtevnejše materiale, kot so sulfidi, selenidi, teluridi, na kovine itd., odvisno od namena uporabe optičnih komponent.

Letos smo instalirali v laboratoriju novo aparaturu za radiofrek-

Janez Lindav pri kontroli naperjenih slojev

modela v laboratoriju do naprave za dolgoletno uporabo v proizvodnji je dolga in zahtevna. Za zdaj smo le pri dveh industrijskih sistemih dosegli tako stopnjo zanesljivosti, da jo lahko ponudimo tržišču. To sta 600 W CO₂ obdelovalni laser in CN Nd-YAG laser.

Laboratorij za napajanje tankih slojev

V vašem laboratoriju napajate optične podsestavne večine instrumentov iz proizvodnje vaše delovne organizacije, npr. optične podsestavne za laserske daljinomere. Nam lahko poveste kaj več o vašem delu?

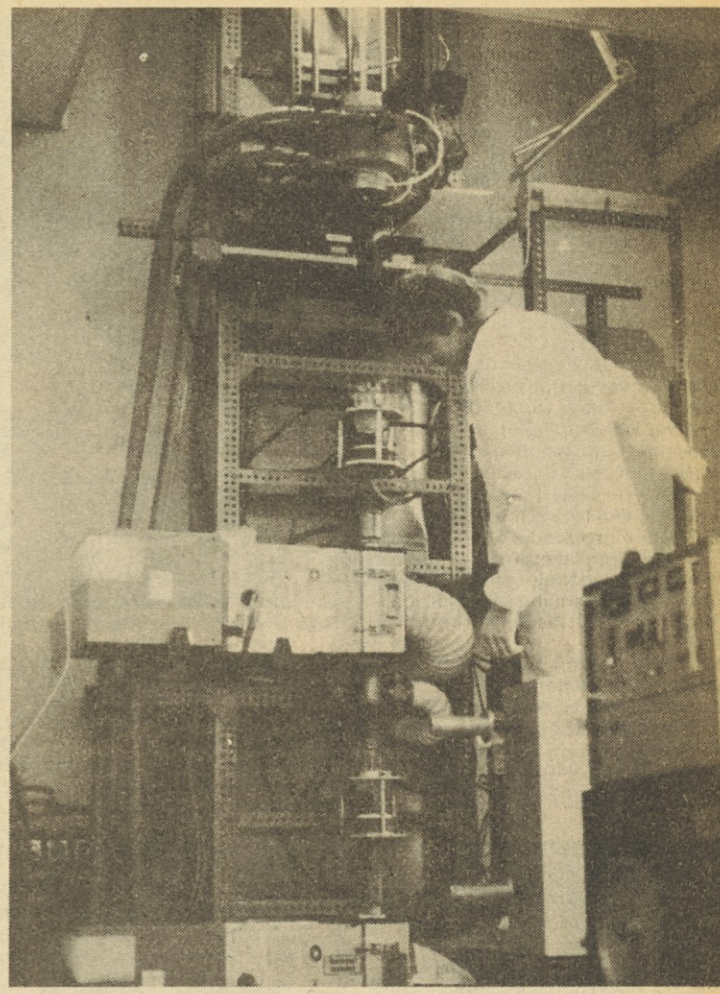
Dr. Alenka Rožaj Brvar: »V našem laboratoriju za napajanje tankih slojev po novem projektu raziskav in aplikacij materialov, ki je pod vodstvom Ane Švajger rasel skupaj z Elektrooptiko pokriva strokovno zelo široko področje: od tehnologije, čiščenja in kontrole površin, poznavanja množice ma-

tenčno napajanje slojev. Taki sloji so trši, njihova sestava se da poljubno spreminjati, ker lahko v argonski plazmi napajamo iz dveh tarč hkrati.

Za kvalitetna optična pokritja je pomembno, da so debeline posameznih slojev natančno določene. Za design pokritja, to je za izračun debelin in števila slojev (včasih je potrebno tudi do 60 slojev), uporabljamo računalniške programe z optimizacijo. Optične lastnosti pokritij kontroliramo s spektrometri (vidni in IR del spektra), debelino in delno sestavo slojev pa z

Boris Vedlin

Silvo Zupančič ob stolpu za vlečenje optičnega vlakna

elektronskim rastrskim mikroskopom. Le-tega s pridom uporabljamo ne le za kontrolo, pač pa tudi za osnovne raziskave. Med drugim se ukvarjamo tudi z materiali za infrardečo tehniko (dr. Holc razvija aparaturu za napajanje materialov s pomočjo laserja), v prihodnosti pa bi radi začeli z raziskavami na področju GaAs s ciljem izdelovati polvodniške laserje, predvsem za optične komunikacije.

Osvojitev področja polvodniških laserjev bi predstavljala naravno nadaljevanje razvoja centra za elektrooptiko, saj zdaj dobro ob-

vladamo tehniko izdelave in uporabo trdnih in plinskih laserjev. Tako kot danes potrebujemo mikroelektroniko, bomo čez nekaj let potrebovali optoelektroniko. Tu pa je bistveni sestavni del polvodniški laser, zato je treba z raziskavami začeti danes, ne pa, kot je žal naša praksa, takrat, ko komponento potrebujemo. Upam, da bomo za uvedbo novih programov dobili podporo vodstva Elektrooptike, Iskre in širše družbene skupnosti.

Razvoj in proizvodnja optičnih vlaken

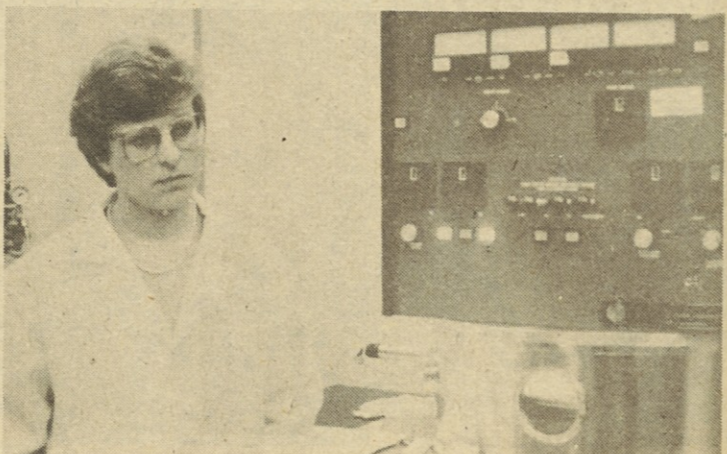
(Pogovorili smo se z Alešem Jerebom in Andrejem Komorjem)

Naslednje leto nameravate v vaši DO začeti z redno proizvodnjo optičnih vlaken na osnovi lastnega razvojno-raziskovalnega dela. Kako je potekal razvoj?

Z razvojem optičnih vlaken smo začeli pred približno 5 leti, ko smo

Bojan Jurček pri sestavljanju laserja

Dr. Alenka Rožaj Brvar ob aparaturi za napajanje optičnih slojev

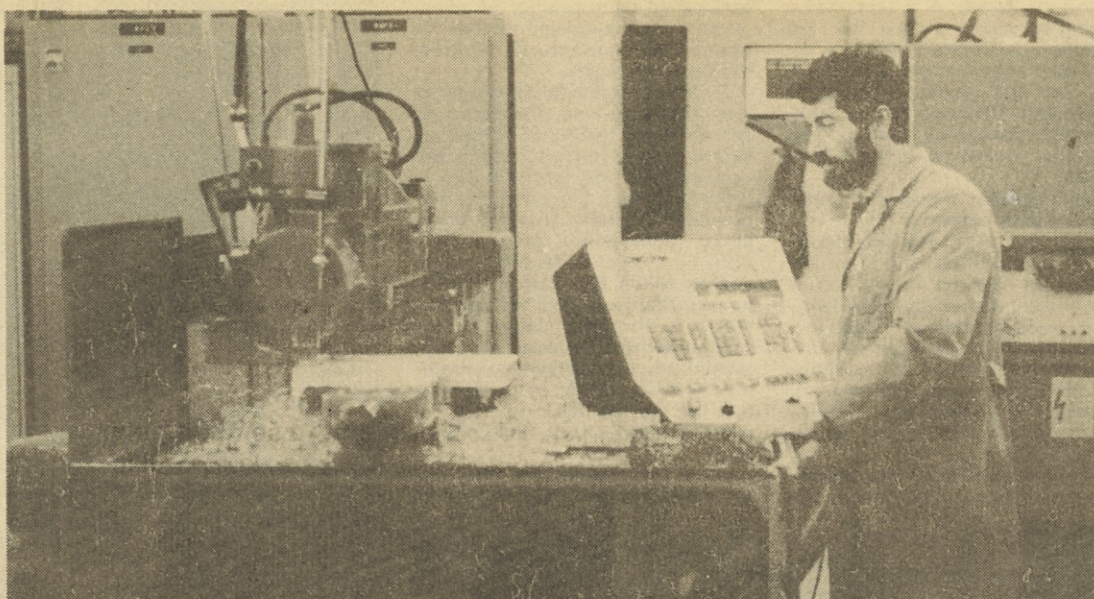
Pred nami je vse bolj razvejana uporaba laserjev

se lahko oprli le na literaturo, ki je bila tisti čas dosegljiva. Dva sodelavca smo poslali na specializacijo v tujino. Tam sta se podrobneje seznanila z delovanjem optičnih vlaken ter s prednostmi njihove uporabe.

Potem smo začeli s preprostim sistemom za izdelovanje in vlečenje vlakna ter nadaljevali z razvojno-raziskovalnim delom. Velja še omeniti, da smo precej opreme izdelali sami, nekatere sklope pa kupili brez licenc. Slednje je namreč zelo pomembno, saj je danes že možno kupiti licence za izdelavo optičnih vlaken, vendar to pomeni vsaj dveletni zaostanek pri nastopu na tržišču. Do zaostanka pride zato, ker prodajalec licence običajno ne nudi najnovejše tehnologije in zato, ker se mora kupec kljub nakupu licence usposobiti za zahtevno proizvodnjo. Razen tega pa si z nakupom licence kupec ne pridobi znanja, nujno potrebnega za nadaljni razvoj. Brez nadaljnega razvoja pa bo zaostajal za dosežki v svetu in s tem izgubljal tržne možnosti.

Pravite, da poteka razvoj optičnih vlaken zelo hitro?

Da, to si lahko bolje predstavljamo če vemo, da so pred 15 leti izdelovali vlakna s slabljenjem okoli 800 dB/km, danes pa imamo že vlakna s slabljenjem okoli 1 dB/km.

Stanislav Kremelj v proizvodnji mehanskih delov

neje na področjih, ki jih sprva ni nihče predvideval. Tudi razvoj optičnih vlaken kaže na to, da bo njihova uporaba dosti bolj raznolika in pomembna.

V javnih občilih je običajno govora le o optičnih vlaknih za prenos informacij s svetlobnimi

silo, tlak, navor, pospeške, magnetno in električno polje itd. Bistvo je v tem, da se pod zunanjim vplivom lahko spremenijo nekatere prenosne karakteristike optičnih vlaken. Na primer, če vlakno stisnemo, ali zvijemo se mu slabljenje poveča.

Kako bo glede na hiter razvoj na tem področju s prenosom novih razvojnih dosežkov v proizvodnjo?

Naše dosedanje delo je bilo usmerjeno v razvoj optičnih vlaken boljše kakovosti in v uvedbo redne proizvodnje. Doslej smo razvijali optična vlakna in jih tudi prodajali. Odslej pa bomo izdelovali in prodajali vedno več vlaken ter z razvojno-raziskovalnim delom izboljševali njihove lastnosti. Postali bomo proizvajalec z ustreznim podporo lastnega razvoja.

Optična vlakna je potrebno še zaščititi pred morebitnimi poškodbami?

Seveda, tu je še sekundarna zaščita vlakna v obliki plastične prevleke, s čimer dobimo izdelek za nadaljno obdelavo, ki jo bomo prepustili industriji kablov. Ta že ima ustrezno opremo in znanje, kar lahko uporabi tudi pri izdelavi optičnih kablov.

Sekundarno zaščito optičnih vlaken bomo delali sami, ker menimo, da bomo to delo lažje obvladali s svojimi izkušnjami pri izdelavi optičnih vlaken, kot tisti, ki takšnega znanja nima.

Boris Čerin

Gvido Bratina ob delu na elektronskem rastrskem mikroskopu

Pojasniti velja še, da so posamezna vlakna prilagojena za vodjenje svetlobe z različnimi valovnimi dolžinami. Naša vlakna so namenjena za valovne dolžine okrog 850 nm, kjer imajo slabljenje pod 3 dB/km in za valovne dolžine okrog 1300 nm s slabljenjem pod 2 dB/km.

S takšnimi vlakni že lahko zagotovimo prenos po 10 km dolgem vlaknu brez vmesnega ojačevalnika.

Morda je še zanimivo omeniti, da so bila prva optična vlakna mnogorodovna z nekoliko debelejšim jedrom in so lahko vodila več rodov svetlobe. Pri novejših, enorodovnih vlaknih pa je jedro tako tanko, da vodi en sam rod. S tem je disperzija teh vlaken bistveno manjša in možno je prenašati gostejši niz pulzov, kar omogoča večji informacijski pretok.

Če pogledamo v zgodovino, lahko vidimo, da je bilo marsikatero odkritje moč uporabiti poz-

pulzi. V zadnjem času pa so vse bolj v ospredju tudi druge možne uporabe, predvsem za senzorje. To pomeni, da bodo optična vlakna ustrezna za zaznavanje mnogih fizikalnih količin. Senzorji na optična vlakna lahko namreč zaznavajo: zvok, vibracije, temperaturo,

Aleš Jereb in Andrej Ramar

V DO CEO so aktivni v službi in izven nje

Jože Šajnič je umerjevalec elektronskih posdstavov v DO CEO že od leta 1981. V svojem prostem času pa se je posvetil delu v enoti teritorialne obrambe Vič-Rudnik. Za dolgoletno družbeno politično delo in predvsem uspešno strokovno izvrševanje nalog, ki jih ima njegova enota, je za dan JLA 22. december v lanskem letu dobil medaljo za zasluge za narod.

Vzdrževanje z novim zagonom ob boljši kakovosti

Služba za obratovanje in tekoče vzdrževanje naprav v Invest servisu ima novega vodjo Jožeta Vido. Simpatični Prekmurec, doma dober streljaj daleč od madžarske meje, je dokončal srednjo tehnično šolo — oddelek za strojništvo v Lendavi. Poklicno se izobražuje še naprej, zdaj je izreden študent ljubljanske fakultete za strojništvo. Pri nas v Invest servisu je zaposlen poldrugo leto. V začetku je bil tehnolog na Potočnikovi cesti. Naj povemo še to, da ima 4-člansko družino in, da se vozi vsak delavnik iz 30 km oddaljene Krašnje v Črnem grabnu.

V svoji sobici poleg Investove tiskarne me je sprva zavrnil češ, da še ni dolgo v Invest servisu, potem se je le opogumil in povedal, kako je v »službi«, ki jo vodi le nekaj mesecev.

Jože Vida

v njihovo torišče dela. S tem jih bomo tudi bolje ovrednotili. To ni v nasprotju z dodatnim izobraževanjem ob delu za tehnične poklice. Sicer pa izobraževanje ob delu za vzdrževalca ni poseg čez noč, je trajna oblika pridobivanja znanja.

Najbolj pogrešam zaupanje nadrejenih v podrejene. Podrejene je treba prepričati, da delajo za delovne organizacije Iskre. Ne smejo delati nič drugega, kar ni v strogi povezavi z vzdrževanjem, saj pri tem ne gre samo za izgubo časa, marveč trpi tudi ugled delavca in s tem same organizacije. Če vzdrževalec vozi omare, ga drugi ne cenijo, niti če za omenjen čas prevzema dolžnost čuvaja. Trpi pa njegova primarna zadolžitev.

Glede stolpnice je zadeva takale: Naprave so stare nekaj več kot deset let. Prva tri leta je potekalo vzdrževanje v garancijskem roku. Naslednja tri leta je bilo vzdrževanja malo, ker so bile napake že odpravljene v garancijskem roku. Zdaj, po desetih letih pa se že kaže dotrajanost. Vedno več je izpadov. Pri tem je več dela, vzdrževalcev pa manj, kot na začetku ob garancijski dobi. To je sicer naš interni problem, ki pa postaja vedno bolj pereč. Težave imamo tudi z zunanji izvjalci, ki se ne drže rokov, med tem pa sodelavci v drugih organizacijah, torej naši porabniki pritiskajo na Invest servis.

Jože Vida je optimist in meni, da ni bojzani za uresničitev programov, seveda ne brez nekaterih temeljnih premikov, ki jih je navedel. Da brez metle, ki jo je predvidel že srednjeročni načrt Invest servisa, ne bo šlo, je jasno.

Marjan Kralj

larno. To drugo skupino vodi Rudi Indof.

Tretjo skupino vodi Milan Jerant in obsega vzdrževanje telefonije in šibkotočnih naprav. Vzdržuje telefonsko centralo, telefonske aparate, UKV napravo za povezavo s tovarnami ipd. Vsega skupaj je 30 delavcev v vseh treh skupinah.

Jože Vida je prevzel dolžnost vodje vseh skupin pred tremi meseci. Skupine, z izjemo telefonije, so bile zelo slabo organizirane, vzdrževalci so bili v nekaterih skupinah pre-

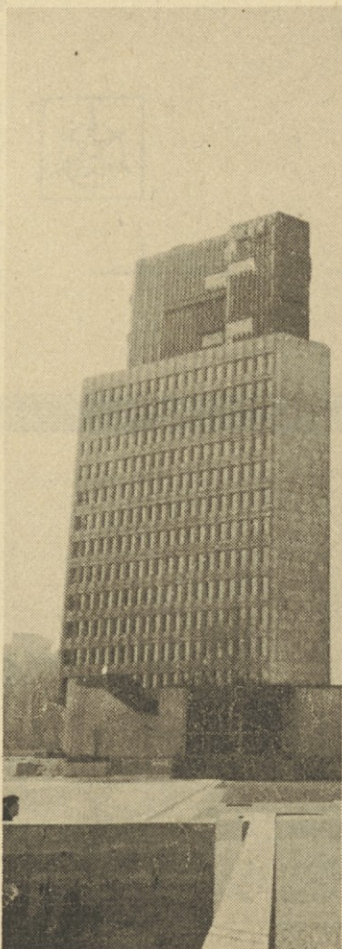
puščeni lastni iznajdljivosti in samoiniciativnosti. Značilna je bila tudi velika fluktuacija. Ljudje so odhajali zaradi nesoglasja med oddelki, preventivnega vzdrževanja je bilo zelo malo. Bili so bolj vzdrževalci na klic in bolj gasilci, kot pa z organiziranim preventivnim vzdrževanjem pravočasno preprečevali napake in okvare.

Jože Vida je nadaljeval: »Do danes smo na podlagi ugotovitev nekaj že popravili. Odpravili smo notranjo napetost med oddelki, ustvarili zadovoljivo delovno vzdušje in tako položili temelj novi organiziranosti. V kratkem bomo dopolnili kadrovske vrzeli z manjkajočimi delavci. Pripravljamo tudi program dela za posamezne skupine. Začeli smo v PPC. Naj le mimogrede omenim, da smo vstavili kadrovski filter, zaradi katerega se bodo morali nekateri odločiti za resnejši pristop k delu, ali pa se bodo morali posloviti od nas.

Vzporedno delamo na novi nalogi organizacije preventivnega vzdrževanja, podprti z računalništvom in v povezavi z industrijskim inženiringom Iskre ZORIN. Šele po uresničitvi nove organizacije v povezavi z računalnikom bo preventivno vzdrževanje tisto, kar bi moralo že biti. Obdelava podatkov bo potekala na CAOP.

Pri nas arhiviramo in vodimo tudi postopke za pridobivanje dovoljenj za obratovanje, npr. dvigal. Slednje lahko traja tudi tri mesece. Služba opravlja tudi strokovne preglede naprav, kotlov in sprejema vse kritične pripombe, zato mora imeti potrpljenje, oz. vzdržljivost. Poznavanje razmer pa koristi tudi pri načrtovanju stroškov za posamezne lokacije in za remont.

Delo vzdrževalcev doslej ni bilo dovolj cenjeno. Poglavitno je, da jih v prihodnje ne bomo uporabljali za dela, ki ne sodijo

»Dejavnost tekočega vzdrževanja, ki ga opravlja Invest servis za delovne organizacije Iskre, je precej široka. Vzdržujemo od turbo kompresorja do sanitarnih elementov, od zapletene elektronike do transformatorskih postaj — vse naprave in stroje, ki naj bi po neki zelo približni oceni zavzele kar 80 tisoč m². Tudi površinsko pokrivamo velik prostor, od industrijskega bazena v Ljubljani prek Kranja do Vrhnike. Potrebna je torej velika mobilnost. Dejavnost je razdeljena na tri skupine: vzdrževanje v PPC in na drugih lokacijah, ki jih je skupaj približno 20, stegenskega kompleksa, ki zavzema skoraj vse Iskrine tovarne in vzdrževanje telefonije ter šibkotočnih naprav.

Specializacija strokovnih posegov je narekovala še sestavo podskupin. Tako ima vzdrževanje v PPC tri podskupine. Prva zajema vzdrževanje strojnih naprav, med nje sodijo klimatske naprave, skupno s turbo kompresorjem in ustreznimi razvodi in regulacijami. Nadalje vzdrževanje vodovodnega omrežja in sanitarij ter centralno ogrevanje.

Druga podskupina obsega tisti tok (tehnično sicer napačno označbo), kjer tehniki vzdržujejo napeljavo električnega omrežja, signalizacijo, rezervni dieslov agregat, transformatorsko postajo, dvigala, kavne avtomate in drugo. Tretja podskupina zajema mizararska dela, vendar je zdaj zaposlen tod le en sam mizar. Vzdržuje inventar in stavbno pohištvo. Skupino vodi Ivan Petek.

Tudi druga skupina, ki zajema vzdrževanje stegenskega kompleksa, ima tri podskupine. Razdeljena je podobno kot prva skupina, čemo da vzdrževanje obsega tamkaj še kompresorsko postajo in kot-

Logotip in znak — sprenba standarda

Odkar ima logotip Iskre dvojno vlogo — enkrat vlogo samostojne označbe v svojstvu krovne blagovne znamke Iskre, drugi pa vlogo elementa v označevalnem paru logotip-znak, katerega uporabljamo pri označevanju institucije (vseh OZD Iskre), se je porušilo dotlej enolično določeno razmerje med logotipom in znakom, ki ga opredeljuje Iskrin standard A.02.03.

Sprejetje pravilnika o ureditvi temeljev skupnega razpoznavnega sistema Iskre nam torej nalaga dolžnost, da postavimo nova pravila o razmerju med osnovnima razpoznavnima elementoma.

Osnovna pravila naj povzamemo kar iz osnutka besedila novega standarda:

Znak: novost pri uporabi znaka je, da ga po pravilu uporabljamo le skupaj z logotipom, nikoli pa kot samostojen element označevanja. Izjemo samostojne uporabe znaka bo lahko odobrila le služba za celostno podobo.

Logotip: logotip Iskra uporabljamo samostojno (brez znaka) na čelnih ploskvah izdelkov ter na naslovnih izdelčnih publikacij in embalaže, skupaj z znakom pa ga uporabljamo v institucionalni označbi (glej določila omenjenega pravilnika).

Razmerje med logotipom in znakom: v institucionalni označbi, v kateri se logotip in znak pojavljata skupaj, moramo upoštevati naslednja pravila:

a) velikost znaka je vedno enaka velikosti logotipa (merjeni po višini začetne črke I).

b) znak je lahko postavljen levo, ali desno od logotipa, pod določenimi pogoji lahko stoji

tudi v čimvečji razdalji pod logotipom,

c) kadar je znak postavljen levo od logotipa, ne sme biti presledek med njim in logotipom manjši od 1/4 višine znaka (glej primer 1!).

d) kadar je znak postavljen desno od logotipa, ne sme biti presledek med njim in logotipom

manjši od ene dolžine logotipa (glej primer 2),

e) v primeru, da želimo znak in logotip razmakniti bolj kot določata najmanjša dopustna presledka, priporočamo, da ju postavimo čimbolj narazen, na skrajni levi in desni rob tiskane dela formata (glej primer 3),

d) znak je lahko postavljen tudi v čimvečji razdalji pod logo-

tipom, vendar le pod pogojem, da je na površini med logotipom in znakom dodano predvideno besedilo, ali da sta logotip in znak postavljena na skrajni zgornji, oz. spodnji rob tiskanega dela pokončnega formata (glej primera 4 in 5),

g) oba elementa razpoznavnega sistema morata biti izdelana v enaki tehniki in na enak način (oba v pozitivu, ali oba v negativu).

Za oba elementa označevanja veljajo še naslednja splošna pravila:

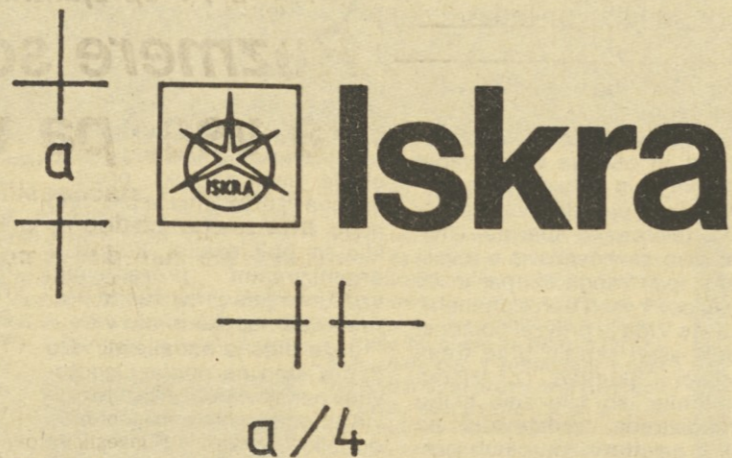
Logotip in znak sta lahko izdelana v pozitivu, ali negativu tako, da zaradi čitljivosti dosežemo dovolj velik kontrast med njima in podlago, v primeru katerekoli barve, ki je po svetlosti enaka neutralni sivi (srednji vrednosti na relaciji belo-črno), ima prednost uporaba negativa.

Barva logotipa in znaka ni določena. Velja le načelo, da sta barvi logotipa in znaka, kadar se pojavljata skupaj, enaki.

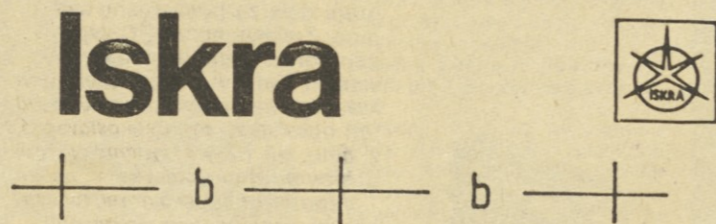
Logotip in znak sta lahko izdelana v katerikoli tehniki, vendar tako kvalitetno, da sta trajna in nepopačena.

Zveza z drugimi standardi: veljavni Iskrini standardi že dajejo grafične rešitve nekaterih področij označevanja (napisne table ob vhodih v objekte, dopisi, vizitke in kuverte, izdelčne publikacije). Ti standardi bodo veljali toliko časa, dokler ne bodo sprejeti ustrezni zvezki grafičnega priročnika, takrat bo veljavna teh standardov avtomatično prenehala.

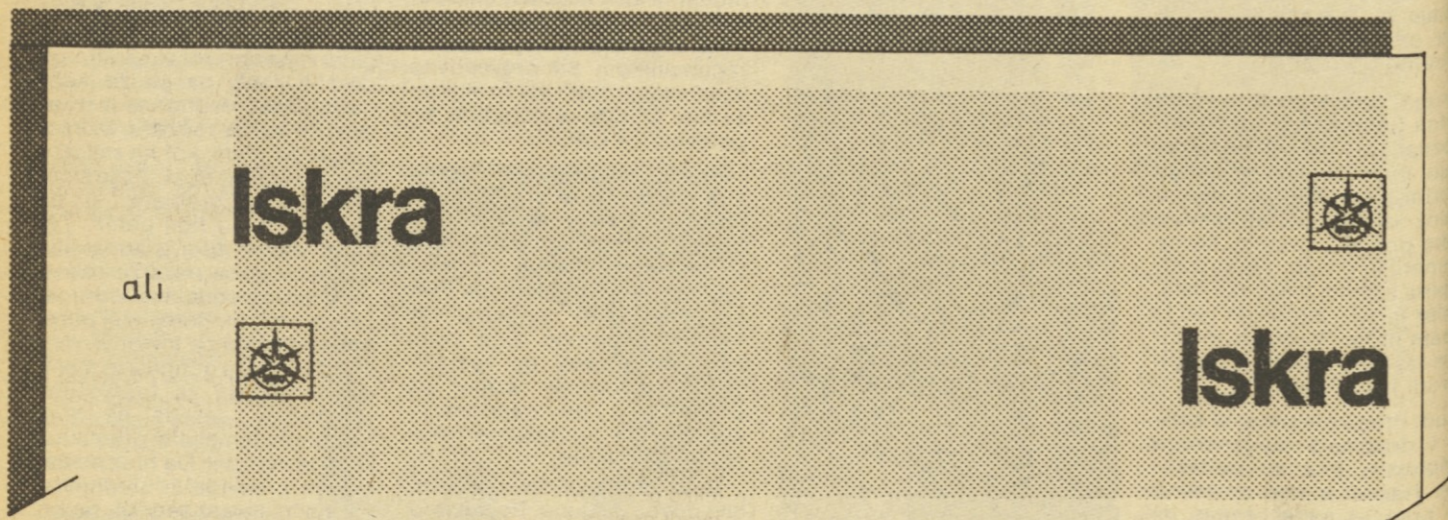
Marko Apih

Primer 1

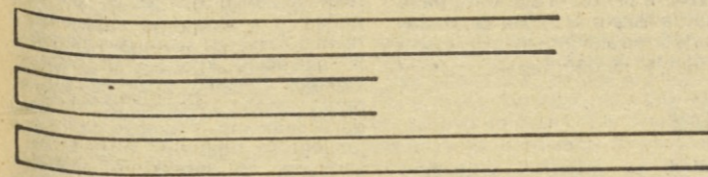

Primer 2

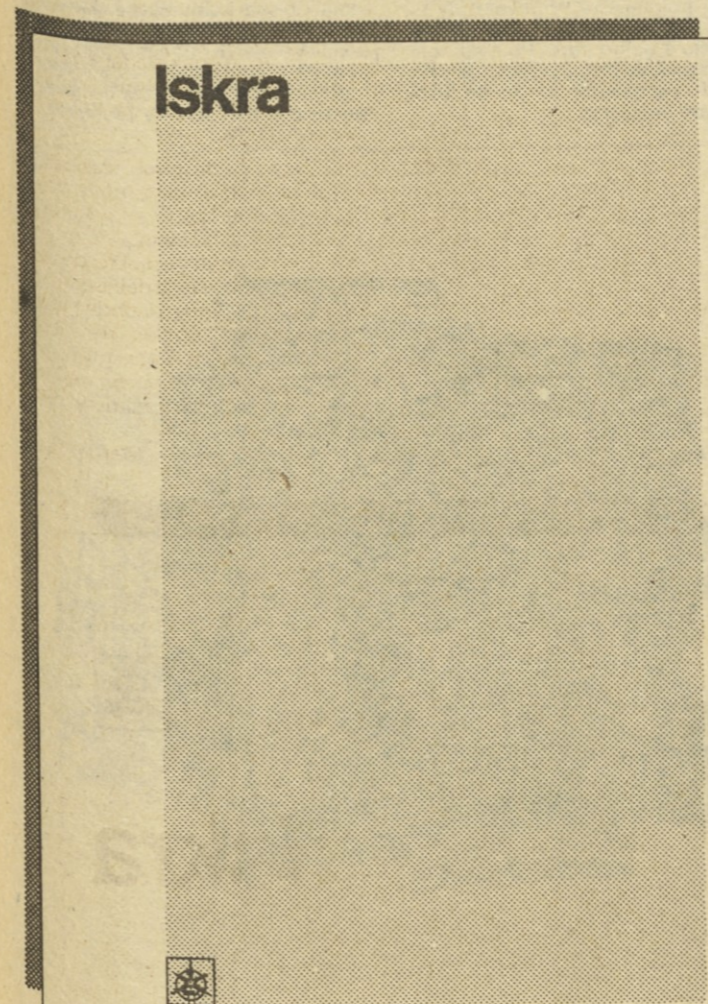

Primer 3

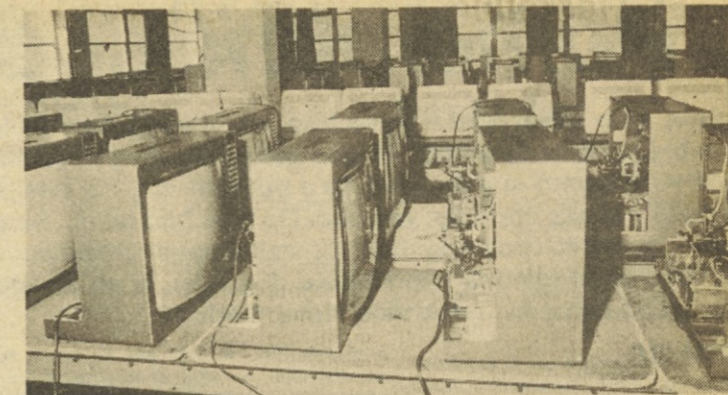
Iskra

Primer 4

Primer 5

TV sprejemnik: da se ga izdelati na več načinov...

Tovarna TV sprejemnikov Pržan Razmere so enake za vse, pa vendar...

Pri nekaterih značilnostih preteklega srednjeročnega planskega obdobja, o katerem bo treba temeljite analize šele narediti, smo se ustavili na Pržanu in izvedeli — no, preberite, vredno je!

TOZD TV Pržan, ki je v preteklo srednjeročno obdobje stopila kot ena manj pomembnih jugoslovanskih proizvajalk TV sprejemnikov, je v nekaj letih domala brez kakršnihkoli materialnih investicij dosegla eno vodilnih mest v panogi in s tem dodobra ovrgla trditve drugih sorodnih jugoslovanskih proizvajalcev o nepremostljivih zaprekah v jugoslovanskem gospodarskem prostoru. Naj navedemo le značilen primer: **Tovarna TV sprejemnikov je prenesla tehnologijo za proizvodnjo 12 prenosnih črno belih TV sprejemnikov med drugim tudi na Češkoslovaško. Prav take TV sprejemnike zdaj tovarna Rudi Čajevec v okviru kooperacije s tem partnerjem uvažava v zamenjavo za svoje kanalnike.**

Primer je dovolj zgovoren, da ustrezno komentira podatke o mednarodnem trženju jugoslovanskih proizvajalcev TV aparatov. Leta 1984 je celotni jugoslovanski konvertibilni izvoz te industrije obsegal 15,4 milijonov dolarjev. Od tega so na Pržanu dosegli 9,9 milijonov dolarjev, ali le nekaj manj kot dve tretjini celote. Ob veliki izvozno-uvozni nepokritosti jugoslovanskih »televizijcev« (leta 1984 je bilo za »vrtenje« te proizvodnje treba zagotoviti nič manj kot 20,8 milijonov dolarjev, Pržan je od te vsote potreboval manj kot tretjino, 6,3 milijonov dolarjev. Od kod devize za pokrivanje tolikšnega »nepokrivanja« nekaterih proizvajalcev nismo uspeli izvedeti...) je pržanski dosežek, kjer izvoz za polovico prednjači pred uvozom, toliko pomembnejši. Se toliko bolj zaradi dejstva, da so leta 1984 na Pržanu izdelali, glede na število proizvedenih aparatov, kar 36%

celotne jugoslovanske proizvodnje TV sprejemnikov.

Ekonomski učinki tržnih dosežkov pa niso sledili po predvidevanjih, zato bodo na Pržanu v prihodnjih letih razvoj usmerjali nekoliko drugače. Kako, kakšni so temeljni cilji in izhodišča novega srednjeročnega planskega obdobja, kako jih doseči — to bomo zapisali v eni izmed prihodnjih števil glasila.

Stane Fleischman

Pred novim letom je kot v.d. direktorja TOZD TV Pržan prevzel dipl. ing. Jurij Butina. O njegovih pogledih na bodočnost tovarne, ki bo morala v srednjeročnem planskem obdobju do leta 1990 določiti nove razvojne programske cilje, usmeritve pa podpreti s trdno ekonomsko logiko, bomo pisali v eni od prihodnjih števil glasila.

SF

**Naših
štirideset
let**

**Piše:
Dušan Železnik**

**Naš sobesednik
ing. Milan Železnik**

Do skupnega pomena

Ob združitvi podjetij v ZP Iskra je, kot že omenjeno, zrasla nova organizacija skupnega pomena: Zavod za avtomatizacijo. Njen namen je bil večstranski:

- združiti zmogljivosti za fundamentalne raziskave,
- organizirati službo za standardizacijo,
- organizirati INDOK službo in industrijsko lastništvo,
- oblikovati tehnološki biro za mehanizacijo tehnoloških procesov, projektiranje avtomatizacije v tehnologiji.

Odtod tudi ime Zavod za avtomatizacijo. Ves obširen in zahteven program je bil namenjen kritju potreb velike Iskre.

Ne bom se spuščal v vse navedene teme, za današnji razgovor je interesantno samo združevanje zmogljivosti za fundamentalne raziskave, ker je v naslednjih letih eden izmed odločilnih dejavnikov napredka kakovosti v Iskri.

Po osnovni zamisli naj bi se zametek Inštituta za fundamentalne raziskave na širokem področju elektronike organiziral z izdvajitvijo nekaterih strokovnih sodelavcev iz obstoječih razvojnih oddelkov in laboratorijev v združenih tovarnah tako, da bi v tovarnah ostali laboratoriji za aplikativno razvojno dejavnost in konstrukcijski biroji. Ker je za tako delitev potrebna vsestranska proučitev trenutnih možnosti in sposobnosti, predvsem pa perspektivnih potreb in dolgoročne usmeritve in, ker za to ni bilo časa niti pravega razporeditve, naj bi začasna združitve vseh obstoječih razvojnih zmogljivosti predstavljala bodoči raziskovalni inštitut, ki bi pozneje, ko bi bil čas za izvedbo tako obširne analize izdvojil vse aplikativne dejavnosti, ki bi se pripojile DO. Ali

so bile ideje o delitvi na raziskovalno in aplikativno dejavnost sploh realne je veliko vprašanje. Že od vsega začetka so bila mnenja deljena, vendar je velika večina trdila, da to ni mogoče. Dejstvo je, da je začasnost postala stalnost za dolga leta. Skušal bom v nadaljevanju prikazati, kaj je to pomenilo za napredek kakovosti.

ZZA je bil kot DO samostojna organizacija s svojimi upravnimi organi, s svojimi sredstvi in svojim finančnim obračunom in je svoje razvojne dosežke prodajal proizvodnji. Ta jih je v zavodu naročala za kar so se sklepale kupoprodajne pogodbe. Rezultati v proizvodnji dobljeni na podlagi izdelane razvojne dokumentacije niso vedno zadovoljili.

Proizvodnja je ZZA očitala, da se za rezultate svojega dela v proizvodnji ne briga, samo da pobere denar za prodano dokumentacijo. Vsi poskusi na ravni ZP, da bi s sistemom za nagrajevanje v zavodu od uspeha komplementarnih proizvodnih organizacij so se razbili ob sklicevanju na samoupravno organiziranost in ob trditvah, da to ni mogoče, češ, da ne more biti v isti DO različnih prejemkov za praktično isto težino dela. Samostojnost, ki jo je pogojevala formalna organizacijska oblika ZZA, kot delovne enote je onemogočala učinkovit vpliv na kakovost razvojnih storitev. Ta je ostala odvisna samo od subjektivnega faktorja in notranje ureditve zavoda, povsem neodvisna pa od signala iz proizvodnje. Napredek kakovosti, ki bi sledil akcijam po povratni zvezi je preprečevala ovira, ki jo je predstavljala zavodova neodvisnost od rezultatov proizvodnje. Resnici na ljubo! Bile so tudi izjeme, posamezniki so sodelovali s kolegi iz proizvodnje v pristnem tvornem kontaktu. Vendar od subjektivnega faktorja ne more biti odvisen rezultat kompleksa, kot ga predstavlja naša podjetja! Mislim, da ni presmela trditev, da je zaradi take organiziranosti razvojne dejavnosti v tem obdobju Iskra napredovala manj, kot bi sicer lahko na osnovi svojih resursov.

Tovarne nezadovoljne z rezultati zavodovega razvojnega dela v proizvodnji so skoparile s sredstvi za razvoj, nekatere so si celo ustanovile svoje razvojne laboratorije (IEZ). Nasprotno so pa razni oddelki v ZZA bili prisiljeni jemati v razvoj izdelke, ki za proizvodnjo niso bili interesantni, ali pa so sicer proizvodno interesantna zadrževali zaradi zaslужka v svoji hiši. Tako je razvojni zavod postajal sam sebi namen, uporabljajoč razvojne zmogljivosti namenjene proizvodnji, kjer bi se njihov učinek podeseteril in postoteril, za obrtjo.

Elektromehanika v Kranju je prva od OD presekalna te razmere. Ob priložnosti reorganizacije Iskre v

ZP (1965 l.) je zahtevala pridružitve njej pripadajočega dela ZZA, kar je tudi dosegla. Za njo so s takimi željami in zahtevami prihajale tudi druge DO in posamezne razvojne dejavnosti so polagoma prehajale spet k DO. Ta proces je trajal vse do formalnega prenehanja ZZA.

IKM

Ob združenju razvojnih enot l. 1961 v ZZA je hkrati z razvojnim oddelkom kranjske Iskre postal sestavni del Zavoda tudi Oddelek za merilno tehniko — sedanji IKM (Inštitut za kakovost in metrologijo, ki je medtem postal samostojna DO). Že tedaj mu je bil namenjen program, ki naj bi ga izvajal za potrebe vseh enot Iskre:

- testne in druge meritve Iskrinih proizvodov, njih sestavov, elementov in uporabljenih materialov ter njih ustreznosti,
- razvoj merilnih postopkov in metod,
- preverjanje, vzdrževanje in verifikacija merilnih instrumentov,
- skrb za etalone,
- klimatski preskusi in preskusi na vibracije izdelkov in njih sestavnih delov,
- meritve zanesljivosti izdelkov,
- projektiranje naprav za ugotavljanje zanesljivosti,
- projektiranje raznih merilnih pripomočkov,
- kontakti in strokovno sodelovanje s sorodnimi institucijami doma in na tujem.

Za ta program se je IKM vsa naslednja leta usposabljal, tako kadrovske strokovno, kot z nabavo opreme. Pri svojem delovanju si je pridobil mnogo izkušenj, navezal koristne strokovne stike s sorodnimi institucijami doma in v inozemstvu, z rezultati svojega dela si je pridobil tudi sloves solidnega preskuševališča. Da je tako dokazujejo pooblastila, ki jih je pridobil za izvajanje raznih meritev v okviru Jugoslavije in delno za tujo institucijo v sodelovanju. Najvažnejša pooblastila:

- atesti aparatov glede radijskih motenj,
 - atesti gospodinjstkih aparatov glede varnosti
 - pregled in verifikacija električnih mernih instrumentov v civilni lasti in za JLA
 - potrdilo o usposobljenosti za preiskave za komite za energetiko
 - pooblastilo za opravljanje tipskih preskusov za Preskusni center
 - potrdilo o priznanju preskusov za izdelke za ladje
 - priznana preskuševališče za elektronske elemente — s strani mednarodne organizacije EXACT.
- Laboratorij IKM je s svojimi zmogljivostmi namenjen predvsem za potrebe Iskrinih tovarn. Kar od tega ostane nezasedeno lahko uporabi za druga naročila. Na žalost se Iskrine tovarne laboratorija IKM ne poslužujejo v taki meri, kot bi bilo fizično možno.

Kakor bi se bale, da bo z merilnimi in preskusnimi rezultati na njihovih izdelkih in prototipih našel preveč negativnih točk in jim s tem dal novega nezaželenega dela. Ali je kak drug razlog? Stroški, termini?... Tako so npr. šli mimo tega laboratorija domala vsi izdelki, razviti v razvojnih oddelkih ZZA, čeprav so se rodili v isti hiši. Morda vlada še vedno mišljenje, da so taki preskusi nepotrebni? Ali pa, da sami vse bolje opravijo?

Zanimivi so podatki iz poročil IKM za nekaj let nazaj, ki prikazujejo razmerje zaposlitve zmogljivosti z naročili za Iskrine tovarne in druge naročnike. Ne vem kakšno je to razmerje danes, ker ga zadnje poročilo (1983) ne navaja, pred nekaj leti je to bilo manj od 50% za Iskrine tovarne, tudi 30% lahko najdete podatek.

Res dolga je vrsta institucij, univerzitetnih, državnih, industrijskih in drugih ter podjetij iz Slovenije in od drugod, ki so v poročilu za l. 1983 navedeni kot naročniki uslug IKM.

Vodja IKM je bil dolga leta prof. Mlakar in tudi danes je še njegov zvesti strokovni sodelavec in uspehi IKM so v znatni meri prav njegova zasluga.

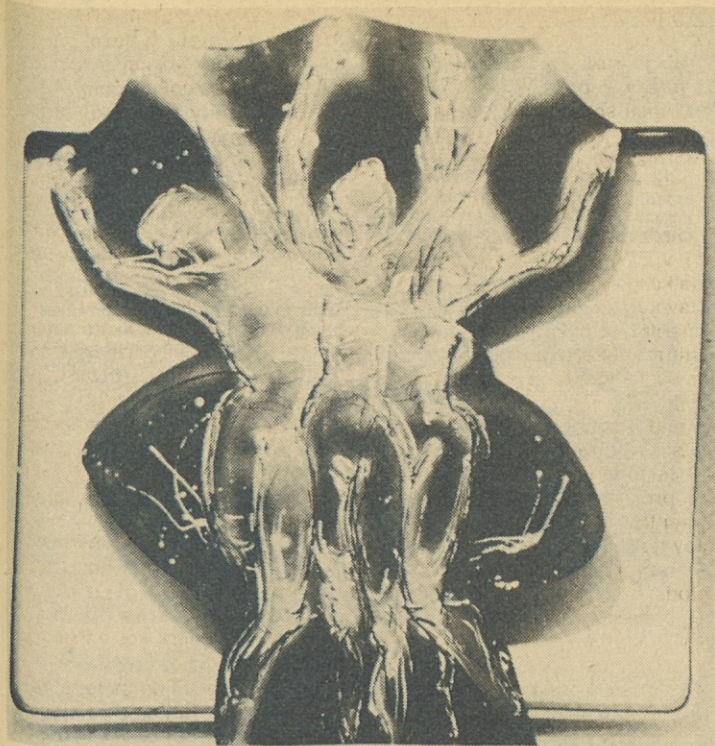
Organizacijske spremembe, ki so sledile združenju podjetij v ZP Iskra v l. 1961 izražajo notranjo krizo novega velikega podjetja, ki še ni našlo pravega sožitja. Spremembe iz združenega podjetja v l. 1961 v enotno centralizirano v 1963 in spet v decentralizirano ZP v l. 1965 niso pozitivno delovale na razvoj in napredek kakovosti.

K temu naj navedem še oviro za razvoj napredovanja kakovosti, ki jo v tem času predstavlja in v celoti uveljavlja ZZA kot samostojna, s tovarnami organizacijsko nepovezana tvorba. Ta je presekalna tako potrebno zvezo v procesu izdelka na dva povsem ločena dela.

Z letom 1965 se prične doba notranje umiritve, normalizacije medsebojnih odnosov, izkoriščanja velike investicije in njenih novih možnosti. V tem obdobju sicer nimamo telesa na ravni ZP, ki bi pospeševalo napredek kakovosti z vidika novosti, ki so se v tem času pojavljale. Tovarne in njihove službe za kakovost so bile navezane same nase in na svojo iniciativo.

V tem času so bile glavno gibalno kakovostnih sprememb pripombe in zahteve, ki so prihajale s trgov. Nekatero tovarne so v tem času dosegle tako raven kakovosti, da so se lahko pojavile kot konkurenti na zahodnih trgih. K pozitivnim rezultatom so pripomogle priključitve posameznih razvojnih skupin tovarnam, ki so se postopno vrstile do konca tega obdobja. V takem položaju, ko je proces izdelka neprekinjen, šele lahko govorimo o realizaciji načela integralnega obvladovanja kakovosti. Ta pa je dobila vse možnosti v naslednjem obdobju.

Razstava izdelkov iz emajla

V ponedeljek, 9. decembra je bila ob 18. v predverju Centra sistemov za avtomatizacijo v Stegnah, delovne organizacije Avtomatika, otvoritev razstave akademske slikarke Alenke Vicelj.

Mlada in perspektivna umetnica, leta 1983 je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Slavku Tihcu, se nam je predstavila s tehniko emajla, v katerega je upodobila gibanje balerin, s stenskimi okrasnimi krožniki in pladnji ter čajniki delovne organizacije EMO iz Celja, katerim je z barvo dodala akcent dekorativnosti in jim vdahnila življenje, kot je zapisala Metka Simončič, umetnostna kritičarka. Omenjenim predmetom je dodala še nekaj okrasnih brošk.

Njene umetniške stvaritve so nas, čeprav v skromnem obsegu, a notranje izredno razgibane, bogate ter lepo in kvalitetno oblikovane, vsaj za trenutek popeljale v svet lepote in neminljivosti.

Razstava je bila odprta od 9. do 20. decembra vsak dan razen sobote in nedelje.

Š. D.

Zanimivi razstavi fotografij in diapozitivov

Fotokino sekcija Iskra, ki deluje v okviru kranjskega fotokino kluba Janez Puhar, je v sodelovanju s komisijo za kulturno dejavnost v kranjski Iskri 26. novembra 1985 priredila tradicionalni razstavi fotografij in diapozitivov ter festival amaterskega filma.

Tisti, ki smo si ta večer ogledali zanimivi razstavi in filme, smo bili prijetno presenečeni. Kulturni dogodek, na katerem v počastitev praznika republike nastopajo naši fotografi in filmarji, pomeni za ljubitelje te umetnosti posebno doživetje. Škoda, da ni bilo med nami naših direktorjev in predsednikov sindikalnih organizacij, ki se vabilu organizatorju spet niso odzvali.

»Zaradi naglega razvoja znanosti in tehnike postaja življenje vse bolj potrošniško. Kulturno in družabno dogajanje odzivamo iz življenja. Vendar le zmagujejo notranja toplina, lepote in umetnost ter vse, kar človeka kulturno bogati...«
Iz govora Janeza Vuka, predsednika SK Telematike ob otvoritvi razstav in filmskega festivala:

Stari spomini stopajo v pozabo. Tu in tam nam pomaga tehnika, še zlasti fotokino dejavnost, ki postaja nepogrešljiv del kulturnega življenja. Vedno več je fotoamaterjev, ki se združujejo in izobražujejo v svojih klubih. Tudi fotokino sekcija Iskra, ki je bila ustanovljena pred 12 leti, uspešno opravlja svoje poslanstvo in daje prispevek kulturnemu življenju v tovarni.

Številne razstave, udeležba na raznih razstavah in prek 100 posnetih filmov pričča o delovanju članov sekcije. Tudi na letošnjih razstavah so pokazali najzanimivejše črno bele in barvne fotografije ter diapozitive. Festival amaterskega filma pa zaradi nekajletne suše filmskega materiala ni prejel v ocenjevanje dovolj filmov.

Člani fotokino sekcije Iskra za svoje delo, požrtvovalnost in delo v prostem času ne prejemo nobenih materialnih nadomestil. Pogostokrat izostanejo celo pohvale in nagrade. Morda se zato vrste filmarjev krčijo, za razvoj filma in novejših dosežkov video tehnike so pač potrebna znatna denarna sredstva. V prihodnjem obdobju si želijo kupiti večji kinoprojektor, da bi filme lahko predvajali tudi v kinodvoranah. Kinoamaterje motijo tudi močne podražitve fotomateriala, ki so ga po večini kupovali sami.

Predsednik fotokinosekcije Iskra Gavrilo Pakič nam je povedal, da vodstvo fotokino kluba Janez Puhar želi pritegniti k sodelovanju nove člane, predvsem mlajše. Treba bo namreč iskati nove poti za animiranje mladih foto in kinoamaterjev, kot so izobraževalni programi, predavanja o video tehniki in podobno.

Poglejmo, kateri člani so letos prejeli medalje za nagrajene fotografije in diapozitive: barvne fotografije: zlato medaljo je osvojil znani fotograf Sergio Sebeglia, Milan Janša pa je prejel srebrno medaljo, posamezne črno bele fotografije: Dean Dubokovič je dobil zlato, Sergio Sebeglia srebrno, Bojan Beguš pa bronasto medaljo, črno bele kolekcije: zlata Sergio Sebeglia, srebrna Dean Dubokovič in bronasta Ivan Pipan, posamezni barvni diapozitivi: zlato medaljo je tokrat osvojila mlada in talentirana članica Jana Remić, srebrno je prejel Marjan Ručigaj, bronasto pa Sašo Kundič, za kolekcijo diapozitivov je prejel zlato medaljo Dean Dubokovič.

Nagrade za filme niso bile podeljene. Ogledali smo si prijavljene filme treh avtorjev. Franc

Pihlar je posnel zanimiv film o Iskri Telematiki, Aleksander Šmuc je filmski večer poživil z dinamičnim izdelkom Rekruti 85, Marko Šmuc pa je s kamero ohranil spomin na zanimiv in poučen izlet naših fotografov in filmarjev.

Naši sodelavci, ki so s svojim delom, fotografijami, diapozitivi in filmi pomagali oblikovati zanimivo kulturno prireditev, letos zaslužijo javno pohvalo. Večer je popestril tudi kitarist in pevec Dušan Josevski.
Tekst in foto: A. Boc

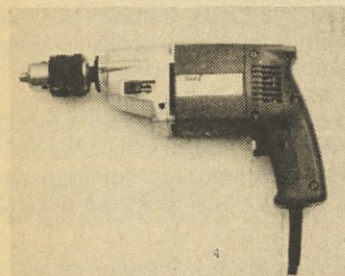
UGODEN NAKUP

Iskra — industrija za električna orodja Kranj Prodaja v Ljubljani, Trg revolucije 3

Če ste nameravali kupiti električni vrtalnik, krožno žago, ali kombi garnituro pa tega doslej še niste storili, potem vas bo naša ponudba prav gotovo razveselila. Za 20% ceneje in na pet obrokov lahko kupite naslednje naše stroje:

Kupci z gotovino vplačajo navedeni znesek na žiro račun:
51500-601-13084, Iskra El. orodja Kranj.

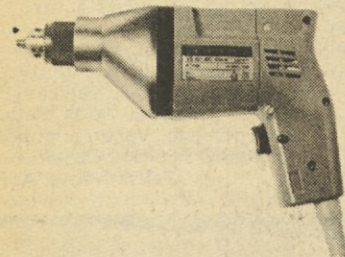
V ceni je že vračunan prometni davek, kož je to zakonsko določeno. Pologa za kredit ni, letna obrestna mera na glavnico pa je 28%. Informacije in pogodbe dobite v Kranju pri Beti Bolka (22 221, int.: 28 — 51) in v Ljubljani pri Veri Dolinšek (213 — 213, int.: 15 — 95).

Vibracijski vrtalnik VV 508 T je ustrezno oblikovan, da ga lahko trdno in z lahkoto držimo v rokah. Njegova moč in število vrtljajev zagotavlja uspešno obdelavo najrazličnejših materialov: lesa, jekla, barvnih kovin, plastike, opečnega zidu in tudi najtršega vibrirnega betona.

23.821 din

VV 508 T: 520 W
0—540/0—1400 vrtljajev/min
30—10800/0—28000 vibracij/min
vrtanje v jeklo 10 mm, v les 20 mm, v beton 12 mm, masa 1,9 kg

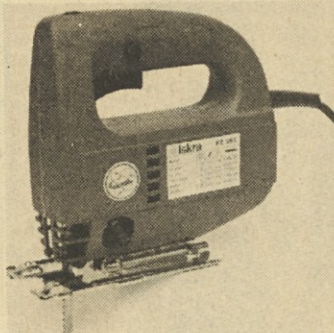
Vrtalnik VS 401 A se odlikuje po izredno majhni masi, zato zelo ustrezno za najrazličnejša montažna dela

20.212 din

VS 401 A
380 W, 1600 vrtljajev/min,
Ø8 mm za jeklo, Ø15 mm za les,
1,35 kg

Povratna žaga

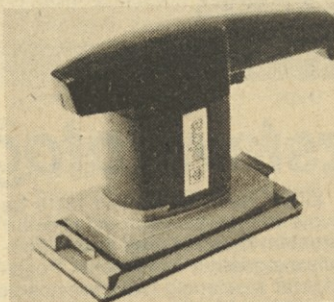
PZ — 55 A. Z njo lahko ravno in krivoljno režete vse vrste lesa, iverk, barvnih kovin, mehkega jekla, umetnih mas, gume, trdega papirja in

keramike. Režete lahko pod koti od 0 do 45°, v obeh smereh. Rezalna hitrost se nastavlja elektronsko. Elektronski regulator je izveden s povratno zvezo, kar omogoča, da se vrtilni moment pri nižjem številu nihajev le malo zmanjša. Nastavite lahko nizko število nihajev žage, zato je žaga zelo ustrezna za rezanje kovin in umetnih mas. Hladilni zrak je od ventilatorja speljan do lista žage in čisti črto, po kateri žagate. 3-stopenjska nastavev podajalnega nihanja lista žage omogoča do 100% hitrejšo žaganje.

34.030 din

Tehnični podatki: moč 420 W, hod lista 17 mm, število nihajev neobremenjenega stroja 600 — 3300/min, nastavev kota rezanja 0 — 45°, število stopenj nihajnega delovanja 3, masa 1,7 kg.

Vibracijski brusilnik VB-23 A

Prednosti: lahek, ergonomsko oblikovan, ima dva ročaja za lažje delo, veliko število gibov za fino obdelavo, tiho deluje, skoraj brez treslajev, ima aretirni gumb za trajno delovanje in je dvojno izoliran v skladu z evropskim standardom

21.861 din

160 W, 18000 gibov v min.
krog brušenja 2,6 mm
brusna površina 92 x 190
velikost papirja 92 x 230 mm
masa 1,9 kg

Na voljo sta še močnejša vibracijska brusilnika VB 43 A in VB 45 A, oba po ceni **45.579, din**

Zahvala

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem in sodelavkam v Iskri Kibernetiki, TOZD TSD-skladišče meril in arhiv najlepše zahvaljujem za dragoceno darilo in pristrčne čestitke.

Vsem želim še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu, v zasebnem življenju pa osebne sreče in zdravja

Marija Gregorc

Iskra

Iskra — Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o.

Delovna skupnost skupnih služb,
61000 Ljubljana, Stegne 17

Z željo, da bi izpolnili zastavljene cilje, vabimo vse, ki izpolnjujejo pogoje, da se prijavijo na prosta dela in naloge

Produktno tržni raziskovalec

Od kandidatov pričakujemo, da imajo višjo, ali visoko izobrazbo ustrezne smeri in znanje tujega jezika.

Vse, ki bi se radi podrobneje seznanili z nalogami in pogoji dela vabimo, da se osebno oglašijo v kadrovsko-izobraževalni službi Iskra Elementi. Pisne prijave sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: ISKRA Elementi, DSSS, Stegne 17, Ljubljana — kadrovsko izobraževalna služba.

Mali oglasi

V tipkanje sprejemem diplomske in seminarske naloge ter podobno gradivo. Informacije na tel.: 223-977.

Videorekorder-enotni Hitachi VT 7, malo rabljen, ugodno prodam. Tel.: 061/347-792 — popoldne.

Zahvala

Ob boleči izgubi najine drage mame

Dragice Brus

se iskreno zahvaljujema sodelavcem v organizacijsko-kadrovskem področju, vodstvu TOZD Zunanji trg in gospodarskemu sektorju Iskre Commerce za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoči hčerki Nika in Bojana

Iskra

Iskra — SOZD elektrokovinske industrije, n. sol. o.,

Izobraževalni center Iskre,
61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

V okviru izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe in usposabljanja delavcev v RR dejavnosti razpisujemo:

4. Raziskovalno — razvojno šolo v Iskri

**v času od 8. 4. do 18. 4. 1986 in
v času od 12. 5. do 16. 5. 1986**

Izobraževalni program je namenjen vodjem raziskovalno-razvojnih enot v Iskri in vodjem projektov in projektnih skupin.

Vsebina:

Program tvorijo izbrana poglavja iz naslednjih tematskih področij:

1. Vodenje inovacijskih procesov
 2. Informatika v raziskovalno-razvojnem procesu
 3. Vodenje, komuniciranje in delo z ljudmi
- Program vsebuje posebna interdisciplinarna znanja, ki so močno naravnana na aktualna vprašanja novih zahtev sodobnega raziskovalno-razvojnega dela s končnim poudarkom na Iskrini problematiki.

Organizacija:

Skupne oblike andragoškega dela bodo organizirane celodnevno 5 dni v tednu. Obiskovanje šole bo redna delovna obveznost. Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju in bodo imeli prednost pri razporejanju na odgovornejša dela in naloge v raziskovalno-razvojni dejavnosti Iskre.

Nosilci programa:

SOZD Iskra, Področje za raziskovalno dejavnost, Ljubljana

Vodja programa: dr. Jože Vugrinec

Čas in kraj:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 8. 4. 1986 ob 8. v hotelu Transturist v Škofji Loki.

Prijave:

Izpolnjene prijavnice naj TOZD, oz. DSSS pošljejo najkasneje do 20. 2. 1986.

Iskra

Iskra Commerce, n.sol.o.,
TOZD — Zunanji trg, n.sol.o.,
61001 Ljubljana, Trg revolucije 3,

vabi k sodelovanju sodelavce za opravljanje naslednjih del, oz. nalog

— za nedoločen čas

Izvozni komercialist

Pogoji:

- inženir elektrotehnike
- 2 leti delovnih izkušenj
- aktivno znanje angleškega jezika
- 3 mesečno poskusno delo

— za določen čas osmih mesecev

Izvozni komercialist

Pogoji:

- ekonomist, ali inženir elektrotehnike
- 2 leti delovnih izkušenj
- aktivno znanje francoskega jezika
- 3 mesečno poskusno delo

Kandidati naj vloge v roku 8 dni po objavi z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljejo na naslov: ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA, KADROVSKI SEKTOR, Topniška 58.

Iskra

Iskra — Zavod za organizacijo in informatiko ZORIN,

TOZD — Standardizacija Ljubljana, b. o.,
61000 Ljubljana, Tržaška 2

objavlja proste naloge

1. vodenje informacijskega sistema tehnične regulative

zahteve: dipl. inž. elektrotehnike, ali strojništva, znanje angleškega jezika, trimesečno poskusno delo, 2 leti delovnih izkušenj

2. samostojnega standardizerja

zahteve: dipl. inž. za elektrotehniko, ali elektroniko, znanje angleškega jezika, trimesečno poskusno delo, 1 leto delovnih izkušenj (lahko tudi pripravnik)
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtev pošljite v 8 dneh na naslov: Iskra ZORIN, delovna skupnost — kadrovska služba, Ljubljana, Štekljeva 6.

Tečaj »Osnove vakuumске tehnike«

Društvo za vakuumsko tehniko Slovenije je v zadnjih letih organiziralo več tečajev iz OSNOV VAKUUMSKE TEHNIKE. Zaradi velikega zanimanja nameravamo tečaj ponoviti v dneh od 28. do 30. 1. 1986. Tečaj bo v prostorih Inštituta za elektroniko in vakuumsko tehniko, Teslova 30, Ljubljana. Obsegal bo 20 ur predavanj z naslednjimi temami:

1. Pomen in razvoj vakuumске tehnike
2. Fizikalne osnove vakuumске tehnike
3. Vakuumске črpalke (membranske črpalke in črpalke s tekočinskim obročem)
4. Rotacijske črpalke
5. Kinetične črpalke na pogonsko tekočino, paro oz. plin (ejektorske in difuzijske črpalke)
6. Sorpcijske črpalke
7. Vakuumski spoji in tesnilke
8. Vakuumski sistemi
9. Vakuummetri
10. Odkrivanje netesnih mest (leak detekcija)
11. Vakuumski materiali in delo z njimi
12. Vakuumске tankoplastne tehnologije
13. Pomen površin v vakuumski tehniki in njihova karakterizacija
14. Vakuumska higiena in čisti postopki
15. Doziranje, čiščenje in preiskave plinov
16. Šest ur vaj in ogled inštituta

Tečaj je namenjen tako vzdrževalcem in razvijalcem vakuumskih naprav, kot tudi raziskovalcem, ki pri svojem razvojnem oziroma raziskovalnem delu potrebujejo vakuumске pogoje. Kotizacija za udeležence iz organizacij združenega dela je 25.000.-. Vsak udeleženeц prejme zbornik predavanj OSNOVE VAKUUMSKE TEHNIKE. Prijave sprejema organizacijski odbor (Pavli, Nemanič, Zavašnik, Pregelj), ki daje tudi vse dodatne informacije, tef. (061) 263-461.

Predsednik:
mgr. Monika Jenko, dipl. ing. met.

Pozor zamudniki!

Vse delavce Iskre Avtomatike obveščamo, da imamo na razpolago še 6 1/2 sob (TWC v Penzionu Mlino, v terminu od 11. 1. do 18. 1. 1986.

Cena:	
polni penzion	2.700,00 din
polpenzion	2.350,00 din
t. t.	60,00 din

V terminu od 25. 1. 1986 do 22. 2. 1986 je prost apartma (dvo-posteljni + dodatno ležišče v Podkorenu pri Kranjski gori.

Cena:
3.000,00 din na dan.
Ob uporabi tretjega ležišča (dodatnega) se cena zviša za 20% in znaša 3.600,00 din dnevno.
Za čiščenje apartmaja 500,00 din.
Elektrika se plača po stanju števeča.

Služba za družbeni standard
Iskra Avtomatika

Razpis zimskortnih iger Iskre Elementi

Organizacija športnih iger Iskre Elementi je v letošnjem letu zaupana TOZD Feriti.

D od 36 do 40 let
E od 41 do 45 let
F od 46 do 50 let
G nad 50 let

A. Organizatorji razpisujemo tekmovanje DO Iskra Elementi v veleslalomu v soboto dne 8. februarja na Krvavcu, s štartom ob 11.

1. Tekmovanje se lahko udeležijo samo delavci, ki združujejo delo v TOZD in DSSS Iskra — Elementi
2. Tekmovanje bo izvedeno v naslednjih kategorijah:
MOŠKI
A do 25 let
B od 26 do 30 let
C od 31 do 35 let

ŽENSKE

A do 30 let
B od 30 do 40 let
C nad 40 let

3. Dosežene rezultate upoštevamo posamično po starostnih kategorijah ter ekipno ženske in moške uvrstitve, pri čemer upoštevamo dosežene rezultate najboljšega tekmovalca iz posamezne kategorije. Pri izračunu

ekipne razvrstitve bomo upoštevali vse tekmovalne razrede. Pri ekipi, ki v posamezni kategoriji nima tekmovalca bomo pri izračunu ekipnega rezultata upoštevali rezultat najslabše uvrščene tekmovalca v kategoriji s pribitkom 1 minute.

4. Na zimskih športnih igrah Iskra Elementi tekmujejo tekmovalci na lastno odgovornost. Morebitne spore in pritožbe bo reševala posebna komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki vseh ekip.
5. Tekmovalci morajo imeti ustrezen dokument za ugotavljanje identitete.
6. Razglasitev rezultatov bo v menzi TOZD Feriti v Stegnah po tekmovalcu s pričetkom ob 16. Tu bo organizirano kosilo s krajšim programom.

6. Najboljši trije v vsaki kategoriji prejmejo kolajno. Najboljše tri ekipe prejmejo pokale.

B. Tekmovanje v tekih DO Iskra Elementi bo v petek 7. 2. 1986 na Bonovcu pri motelu Medno, s štartom ob 13.

1. Tekmovanja se lahko udeležijo samo delavci, ki združujejo delo v TOZD, ali DSSS Iskra Elementi.

2. Tekmovanje bo izvedeno v naslednjih kategorijah:

MOŠKI
A do 30 leta
B od 30 do 40 let
C nad 40 let

ŽENSKE
A do 30 let
B nad 30 let

Zrebanje števil bo 29. 1. 1986, delitev števil pa ob 12.30 pri motelu Medno, kjer bo zbirno mesto tekmovalcev.

3. Razglasitev rezultatov bo neposredno po zaključku tekmovanja v motelu Medno, kjer bo organizirana prehrana. Prvi trije v vsaki kategoriji prejmejo kolajne. Najboljše tri ekipe pa prejmejo pokale.

POGOJI:

1. V primeru, da se za posamezno ekipo ne pripravi najmanj 5 tekmovalcev si organizator pridruže pravico ustrezno združiti ekipe.

2. Štartnina za veleslalom je 2.800 din za tekmovalca in jo je potrebno nakazati ob prijavi na žiro račun: Iskra TOZD Feriti, OOSZ št. 50104-678-82586. V štartnini je vračunana organizacija, celodnevna karta in hrana.

3. Štartnina za teke je 1000 din za posameznega tekmovalca.

4. Za tekmovalce, ki so iz ljubljanskih TOZD bomo organizirali avtobusni prevoz z odhodom ob 7. izpred stavbe skupnih služb DO Elementi v Stegnah. Povratek avtobusa s spodnje postaje žičnice Krvavec bo ob 15., s končno postajo v Stegnah. Cena avtobusnega prevoza je 750 din po osebi, ki jo je potrebno predhodno poravnati na ž. r. Ob prijavi navedite kolikšno število prevozov želite. Dovoljujemo si odpovedati avtobusni prevoz, če ne bo prijaviteljev za poln avtobus. Za tekače prevoz ni organiziran.

5. Prijave naj športni referenti pošljejo na naslov Iskra Elementi-Feriti, Stegne 19 tov. Zavrl do petka 24. januarja 1986. Ob prijavi navedite za vsakega tekmovalca ime in priimek, kategorijo, leto rojstva in disciplino, v katero se prijavijo (VSL, ali teki).

6. Dnevne vozovnice, bon za prehrano in vozovnico za avtobus bodo športni referenti prejeli na žrebanju 29. 1. 1986 ob 9. V menzi TOZD Feriti, kjer bo žrebanje štartnih števil.

Organizacijski odbor za organizacijo športnih iger Iskra Elementi

Hokejska tekma mladi : stari

Služba za družbeni standard delovne organizacije Avtomatika bo organizirala v sredo, 22. 1. 1986 ob 18. hokejsko tekmo z »delovnim« naslovom MLADI : STARI. Sposobnosti v drsanju in zabijanju golov bomo ugotavljali na drsališču gorenjskega sejma v Kranju. Kapetan ekipe starejših bo Miha Skumavc, vodjo mladih pa bomo izbrali na osnovi prijavi.

Profesionalni igralci niso zaželeni. Prijave z imenom in priimkom ter letnico rojstva sprejema Služba za družbeni standard.

Na ledeno ploskev ste vabljeni vsi, ki obvladate drsanje na tribuno pa nepogrešljivi navijači. Nasvidenje v Kranju! S. D.

CERRO TORRE DESDE FITZ ROY
3128 m

1986
RIO CALLEGOS
BIEN AÑOS DE PAZ
ADRESADO ENCOLOS

Handwritten notes and signatures: "Hile net pouno i in lotus", "toplak p... 2", "Pogovori", "Pogovori Pts", "Park", "Stave", "Hovak", "Sponza".

12.2.86
REPUBLICA ARGENTINA
TOVARNA ISKRA

65290 Temples pri Gorici

Handwritten signature: "Jup... Zupa"

S čudovito razglednico in lepimi pozdravi se je iz daljne Argentine kolektivu novogoriške Iskre Avtoelektrike oglasila slovenska alpinistična odprava, ki v Patagoniji, najjužnejšem delu Južne Amerike osvaja tamkajšnje, prek tri tisoč metrov visoke in privlačne gore. V odpravi je tudi znan primorski alpinist Peter Podgornik.

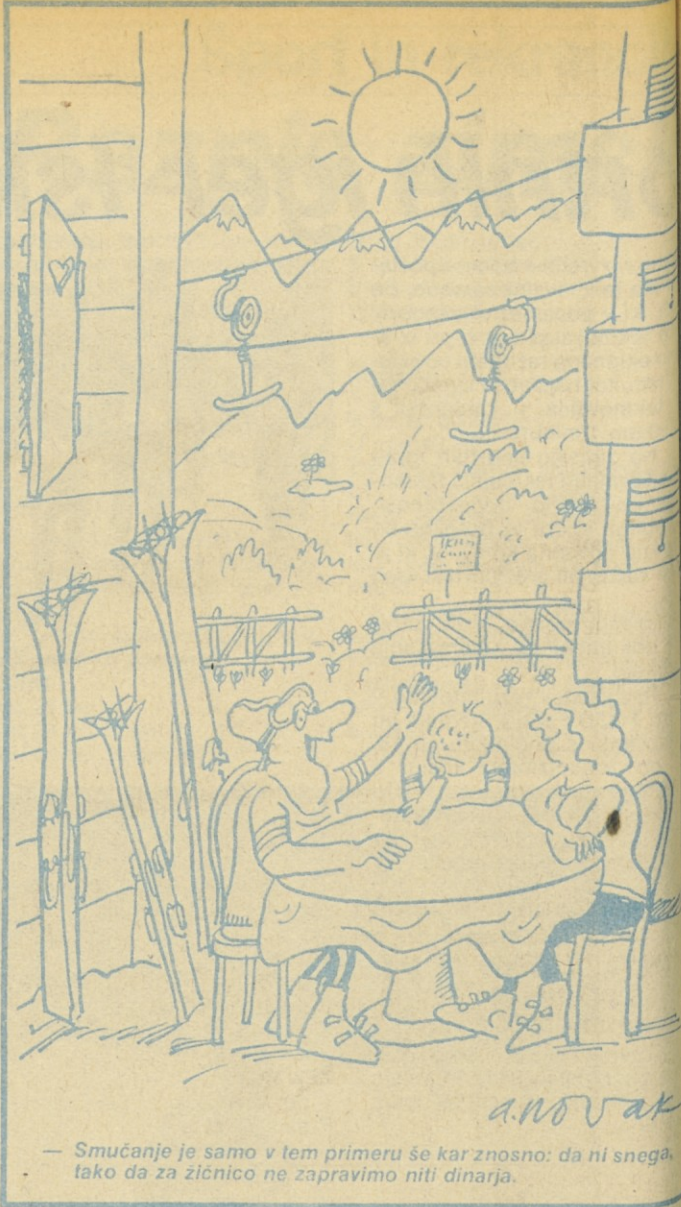
Čisto mimogrede...

Investova receptorsko-čuvajska služba ima vsakodnevno nemalo dela z odslavljanjem množice obiskovalcev Cankarjevega doma, ki nevede v Iskri stolpnici iščejo vhod v slovenski hram kulture. Baje v nekem predalu že dlje leži in uživa nemoten pokoj ploščica z ustreznim napisom, katere montaža bi vse nevedneže odvrčala od romanja po avli PPC. Po vsem sodeč pa je pritrđitev tega napisa zelo zapletena zadeva, ki traja dolgoročnejši postopek. Eureka! Imam predlog! Če je že namestitve napisa tako zahtevna, potem se preusmerimo v kulturo. Postanimo podružnica Cankarjevega doma! Morda postanemo tudi kulturnejši... Pa brez zamere!

Uroš Vošnjak

— Ste morda videli dva otoka, oblečena v kavbojce?

— Smučanje je samo v tem primeru še kar znosno: da ni snega, tako da za žičnico ne zapravimo niti dinarja.

ISKRA		KDOR DELA IZPIT	URANOV SATELIT	DIFERENCA	VEZNIK	IZTISKANJE TEKOČINE IZ ČESA	KANADSKI SMUČAR READ	NADAV
JUŽNO-AMER. PLES								
UREJEVALEC IZLOŽB								
DEL TENIŠKE IGRE					1			
PODVRŽEN OTROK					OSEBNI ZAIEMEK			
— TODA PEPE, ZAKAJ SE SPLOH SE UBIJAŠ...								
SESTAVIL RUDI MURN	REKA V SEV. ZAH. DELU ZRN	KING COLE	MAKEDONSKO KOLO	LASTNOST MILEGA ČLOVEKA SILICIJ				NEGRI
VOZILO Z ENIM SEDEŽEM					POSODA ZA SMETI PRITRDILNICA			
KVAŠA						HALOGENI KEMIJSKI ELEMENT		
100			GRŠKA ČRKA		ISKRA	PEVKA PRODNIK		

Re-re-re...

Reorganizacija, pa reintegracija, še reinkarnacija...
Smo pač takšna nacija!
Vse vozljamo, zavozljamo, ozdi, tozdi, sozdi, pozdi, se igramo kot se znamo...
Franc postane Franca, takšna je bilanca vseh sprememb.
Ni vredno omemb!
Re-re-re-re-re, še nam dobro gre...

Uroš Vošnjak

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica, Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.